

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av ändringar av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring och godkännande av avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstater och Islands åtaganden under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod samt med förslag till lagar om sätande i kraft av de bestämmelser i ändringarna och avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner de i Doha, Qatar, i december 2012 antagna ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring i. Det föreslås också att riksdagen godkänner avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstater och Islands åtaganden under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod.

I propositionen föreslås det dessutom att Finland tillsammans med EU, unionens övriga medlemsstater och Island i samband med att ändringarna i protokollet godkänns lämnar en anmälan om den överenskommelse om bördefördelning som avses i artikel 4 i protokollet. EU:s interna bördefördelning grundar sig på gällande lagstiftning i enlighet med EU:s klimat- och energipaket. Enligt

överenskommelsen om bördefördelning motsvarar Finlands åtagande om utsläppsminskningar åtagandet i enlighet med redan gällande EU-lagstiftning inom de sektorer som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter.

Propositionen innehåller lagförslag om sätande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna i Kyotoprotokollet och det avtal som ingåtts med Island.

För att ändringarna i protokollet ska kunna träda i kraft på internationell nivå krävs det att ändringarna har godkänts av minst tre fjärdedelar av parterna i protokollet. Avtalet med Island träder i kraft på den nittionde dagen efter det att Europeiska unionen, dess medlemsstater och Island har godkänt avtalet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 INLEDNING	4
2 NULÄGE	5
2.1 Det internationella klimatkonventionssystemet	5
2.1.1 Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring och den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet	5
2.1.2 Förhandlingarna om tiden efter den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet	6
2.2 EU:s klimatpolitik och klimatlagstiftning	8
2.2.1 Genomförandet av Kyotoprotokollet inom EU	8
2.2.2 EU:s klimatpolitik och klimatlagstiftning fram till 2020	9
2.2.3 Godkännande och genomförande av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (2013—2020) inom EU	12
2.2.4 Kommissionens beslut om överföring av utsläppsenheter till Finland	15
2.2.5 Målen efter 2020	15
2.3 Finlands klimatpolitik och klimatlagstiftning	16
2.3.1 Genomförandet av Kyotoprotokollet i Finland	16
2.3.2 Reglering och styrning när det gäller stävande av och anpassning till klimatförändringen inom olika förvaltningsområden och sektorer	16
2.4 Bedömning av nuläget	21
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	21
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	22
4.1 Ekonomiska konsekvenser	22
4.1.1 Den förväntade utvecklingen i fråga om utsläpp orsakade av avskogning och i fråga om skogssänkan under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod	22
4.1.2 Kompensation av utsläpp från avskogning	23
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	24
4.3 Konsekvenser för miljön och hälsan	24
5 BEREDNINGEN AV ÄRENDET	25
5.1 Den internationella förhandlingsprocessen	25
5.2 Den nationella beredningen av propositionen	25
DETALJMOTIVERING	27
1 INNEHÅLLET I DOHAÄNDRINGEN OCH AVTALET OM ISLANDS DELTAGANDE SAMT DERAS FÖRHÅLLANDE TILL FINLANDS LAGSTIFTNING	27
1.1 Dohaändringen	27
1.2 Avtalet om Islands deltagande	28
2 LAGFÖRSLAG	31
2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring som hör till området för lagstiftningen	31
2.2 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring som hör till området för lagstiftningen	31

3	IKRAFTTRÄDANDE.....	32
4	BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	32
4.1	Behovet av riksdagens samtycke.....	32
4.2	Behandlingsordning.....	35
	LAGFÖRSLAG.....	36
	1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring	36
	2. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring	37
	BILAGA 1: DOHAÄNDRINGEN	38
	BILAGA 2: AVTAL OM ISLANDS DELTAGANDE.....	47
	BILAGA 3: FINLANDS VÄXTHUSGASUTSLÄPP.....	62

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 61/1994), nedan *klimatkonventionen*, trädde i kraft på internationell nivå 1994. Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (FördrS 13/2005), nedan *Kyotoprotokollet* eller *protokollet*, antogs under den tredje konferensen för parterna i klimatkonventionen (COP 3) som hölls i Kyoto, Japan, den 11 december 1997. Europeiska unionen och dess medlemsstater, inklusive Finland, förband sig att tillämpa Kyotoprotokollet 2002. Kyotoprotokollet trädde i kraft den 16 februari 2005 och dess första åtagandeperiod omfattade åren 2008—2012.

Under det åttonde partsmötet för Kyotoprotokollet i Doha, Qatar, antogs ett beslut om att införa ändringar i Kyotoprotokollet (1/CMP.8, nedan *Dohaändringen* eller *ändringen*). Genom Dohaändringen fogas en andra åtagandeperiod till Kyotoprotokollet, som omfattar perioden 2013—2020. Ändringen träder i kraft när den har godkänts av tre fjärdedelar av parterna i protokollet. Detta innebär att 144 av de 192 parterna i protokollet måste godkänna ändringen.

I samband med beslutet om Dohaändringen gjorde EU, dess medlemsstater samt Kroatien och Island ett uttalande om att de gemensamt fullgör sitt åtagande om utsläppsminskningar enligt Dohaändringen och att de samtidigt deponerar sina godtagandeinstrument hos depositarierna. Under protokollets första åtagandeperiod tillämpade EU och dess dåvarande 15 medlemsstater ett motsvarande förfarande enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet. Genom Dohaändringen förbinder sig EU, dess medlemsstater och Island att begränsa sina genomsnittliga årliga utsläpp av växthusgaser under 2013—2020 till 80 procent av utsläppen under basåret (i de flesta fall 1990). Detta åtagande grundar sig på de utsläppsminskningmål som antogs i samband med EU:s klimat- och energipaket 2009 (EUT L 140, 5.6.2009). Den EU-lagstiftning som gäller klimat- och energipaketet är redan i kraft.

I november 2013 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett förslag till rådets beslut om att godkänna Dohaändringen och om att EU, dess medlemsstater och Island gemensamt ska fullgöra åtagandena inom ramen för ändringen (COM(2013) 768 final). Som bilaga till kommissionens förslag finns även en överenskommelse om bördefördelning mellan EU, dess medlemsstater och Island enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet, nedan kallat *överenskommelse om bördefördelning*. Överenskommelsen om bördefördelning bygger på att gällande EU-lagstiftning täcker det åtagande om utsläppsminskningar som fastställts för EU och dess medlemsstater och som innebär en utsläppsminskning på 20 procent fram till 2020 jämfört med utsläppsnivån 1990. Åtagandet på 20 procent fullgörs i enlighet med EU:s miljö- och energipaket med hjälp av EU:s system för handel med utsläppsrätter och åtaganden som fastställts för medlemsstaterna inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. I avsnitt 2.2.2 i allmänna motiveringen redogörs för innehållet i miljö- och energipaketet. Enligt kommissionens förslag ska de åtaganden om utsläppsminskningar som gäller de sektorer som omfattas av utsläppshandeln fullgöras gemensamt inom EU med hjälp av direktivet om handel med utsläppsrätter, och åtagandena fördelas inte på de olika medlemsstaterna. Däremot ansvarar medlemsstaterna för utsläppen och en minskning av dem inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln.

Kommissionen förhandlade på EU:s och dess medlemsstaters vägnar om ett avtal om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, nedan kallat *avtalet om Islands deltagande*. I maj 2014 offentliggjorde kommissionen förslag till rådets beslut om undertecknande och ingående på EU:s vägnar av avtalet om Islands deltagande (COM(2014) 290 final och COM(2014) 291 final). Kommissionen slutförde förhandlingen.

arna år 2014. Till avtalet om Islands deltagande har bifogats en överenskommelse om bördefördelning med samma innehåll som i överenskommelsen i bilagan till kommissionens förslag om godkännande av Dohaändringen.

Europeiska unionens råd antog den 26 januari 2015 rådets beslut om godkännande av Dohaändringen och om undertecknande och ingående av avtalet om Islands deltagande. EU, dess medlemsstater och Island kan underteckna avtalet om Islands deltagande den 19 februari, den 26 februari eller den 5 mars 2015. Finland har för avsikt att underteckna avtalet den 19 februari 2015.

Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande är båda avtal med delad behörighet. Därför föreslås det i denna proposition att riksdagen ska godkänna avtalen till den del som de hör till Finlands behörighet. EU, dess medlemsstater och Island har för avsikt att samtidigt deponera sina godtagandeinstrument hos FN:s generalsekreterare och samtidigt lämna en anmälan till FN:s klimatsekretariat om överenskommelsen om bördefördelning enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet i god tid före klimatkonventionens partsmöte i Paris i slutet av 2015.

2 Nuläge

2.1 Det internationella klimatkonventionssystemet

2.1.1 Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring och den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet

Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring antogs i New York den 9 maj 1992 och öppnades för undertecknande under FN:s miljö- och utvecklingskonferens i Rio de Janeiro 1992. Konventionen trädde i kraft på internationell nivå och även för Finlands del 1994.

Klimatkonventionen är, som namnet antyder, ett ramavtal med bestämmelser om framför allt det långsiktiga målet, principerna, det administrativa och vetenskapliga samarbetet kring avtalet samt finansieringssystemet. Enligt konventionen ska alla konventionsparter utarbeta nationella program för att förhindra

klimatförändringen. För de industriländer som anges i bilaga I till konventionen har det i artikel 4 i konventionen dessutom fastställts ett brett mål om att före år 2000 stabilisera utsläppen av växthusgaser till samma nivå som 1990. Det yttersta syftet med klimatkonventionen och de därtill hörande rättsliga dokumenten är enligt artikel 2 att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras på en nivå som förhindrar farlig antropogen inverkan på klimatsystemet.

Klimatkonventionen trädde i kraft den 21 mars 1994. Den första konferensen för konventionsparterna (COP 1) hölls i Berlin 1995. Under konferensen godkändes det så kallade Berlinmandatet, genom vilket förhandlingar inleddes om framtida åtaganden för parterna i bilaga I. Förhandlingarna slutfördes under den tredje partskonferensen (COP 3) i Kyoto i december 1997, under vilken Kyotoprotokollet antogs. I protokollet fastställs tidsmässiga och kvantifierade åtaganden om utsläppsminskningar för industriländerna för 2008—2012, det vill säga protokollets första åtagandeperiod.

Kyotoprotokollet innehåller 28 artiklar och två bilagor. Artikel 3 innehåller bestämmelser om kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp. Enligt artikeln ska parterna i bilaga I till konventionen minska utsläppen av de sex växthusgaser som anges i bilaga A till protokollet med minst 5 procent jämfört med 1990 års nivåer under åtagandeperioden 2008—2012. Det allmänna åtagandet har delats upp i individuella åtaganden för parterna i bilaga I, och dessa åtaganden anges i bilaga B till protokollet. För EU och var och en av dess dåvarande 15 medlemsstater fastställdes ett minskningsmål på 8 procent. Artikel 4 i protokollet tillåter ändå att EU och dess medlemsstater gör en inbördes bördefördelning för att gemensamt fullgöra sina åtaganden.

Vidare innehåller protokollet bestämmelser om de så kallade Kyotomekanismerna, det vill säga gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI), mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM) och internationell handel med utsläppsrätter (International Emissions Trading, IET). Protokollet innehåller även bestämmelser om jord- och skogsbruk, om ett

nationellt system för beräkning av utsläpp, om rapportering, om granskningar som görs av expertgrupper samt om övervakning av att bestämmelserna efterlevs. Slutligen innehåller protokollet bestämmelser om administrationen av protokollet och om allmänna frågor.

Det protokoll som antogs i Kyoto lämnade många viktiga frågor obesvarade eftersom man då ännu inte kunde enas om dem. Många frågor var av så stor betydelse att staterna inte ville ratificera protokollet innan det fanns ett tillräckligt brett samförstånd om de detaljerade bestämmelserna. Därför fördes förhandlingar om Kyotoprotokollets genomförandebestämmelser inom ramen för den handlingsplan som antogs under den fjärde partskonferensen (COP 4) i Buenos Aires 1998. Förhandlingarna slutfördes under den sjunde partskonferensen (COP 7) i Marrakech i Marocko 2001. Ett samförstånd om de framtida bestämmelserna innebar att många stater ansåg att Kyotoprotokollet därefter kunde ratificeras. I regeringens proposition om ratificering av Kyotoprotokollet (RP 26/2002 rd) redogörs för innehållet i Kyotoprotokollet och Marrakechbestämmelserna.

Kyotoprotokollet trädde i kraft på internationell nivå den 16 februari 2005, då villkoren för ikraftträdandet — det vill säga antalet parter som förbundit sig till protokollet (minst 55 av parterna i klimatkonventionen) och den utsläppsmängd som de representerade (minst 55 procent av de sammanlagda globala utsläppen) — hade uppfyllts.

2.1.2 Förhandlingarna om tiden efter den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet

Efter det att Kyotoprotokollet hade trätt i kraft hölls det första partsmötet (CMP 1) i Montreal 2005. Under mötet bekräftades formellt de så kallade genomförandebestämmelserna från Marrakech som beslut som fattats av parterna inom ramen för protokollet. Genomförandebestämmelserna gäller bland annat Kyotomekanismerna, kolsänkor, uppföljning, lämnande av uppgifter och övervakning av att bestämmelserna efterlevs.

Under partsmötet i Montreal inrättades också en arbetsgrupp (Ad Hoc Working Group on Further Commitments for Annex I

Parties under the Kyoto Protocol, AWG-KP) med uppgift att utforma de fortsatta åtagandena för industriländerna under Kyotoprotokollets nästa åtagandeperiod. Under den 13:e konferensen för parterna i klimatkonventionen (COP 13) på Bali, Indonesien, i december 2007 inrättades en arbetsgrupp (Ad Hoc Working Group on Long-term Cooperative Action, AWG-LCA) inom ramen för klimatkonventionen med uppgift att behandla klimatåtgärder efter 2012. De ovannämnda arbetsgrupperna fortsatte formellt sitt arbete i olika grupper, men i praktiken omfattade deras arbete tiden efter 2012, det vill säga tiden efter Kyotoprotokollets första åtagandeperiod.

Förhandlingarna fortskred under klimatkonventionens partsmöten i Poznań 2008, i Köpenhamn 2009 och i Cancún 2010 samt vid de förberedande mötena inför dessa möten. En egentlig uppgörelse nåddes emellertid först under den 17:e partskonferensen för klimatkonventionen (COP 17) och det sjunde partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 7) i Durban, Sydafrika, den 28 november—9 december 2011. I slutet av mötet lyckades man enas om ett övergripande paket bestående av tre delområden: en global färdplan för konventionens förhandlingsprocess, Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod samt verkställande och precisering av de beslut som fattades i Cancún 2010.

För Kyotoprotokollets del fattades i Durban ett samlande beslut (1/CMP.7) om frågor som rörde den andra åtagandeperioden. Vidare enades man om bestämmelser om bland annat kolsänkor (2/CMP.7), Kyotomekanismerna (3/CMP.7) och metodfrågor (4/CMP.7). Genom beslutet om kolsänkor omarbetades de beräkningsregler som tillämpats under den första åtagandeperioden så att de svarar mot skogsvårds- och skogsanvändningsåtgärderna enligt artikel 3.4 i Kyotoprotokollet. Ändringarna i beräkningsreglerna och deras konsekvenser för Finland beskrivs närmare i detta avsnitt (2.1.2) och i avsnitt 4.1.

I Durban infördes också en ny handlingslinje, som kan resultera i antingen ett nytt protokoll, ett annat rättsligt instrument eller ett överenskommet resultat med rättslig verkan (eng.”a protocol, another legal instru-

ment or an agreed outcome with legal force”). Man beslutade att omedelbart inleda förhandlingarna om det nya avtalet eller instrumentet i en ny arbetsgrupp (Ad Hoc Working Group on the Durban Platform for Enhanced Action, AWG-ADP). Målet är att slutföra förhandlingarna senast 2015 och att sätta det nya avtalet eller instrumentet i kraft 2020.

Under mötet i Durban hann man emellertid inte slutföra den ändring som rör Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod, utan ändringen godkändes under det åttonde partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 8) i Doha, Qatar, 2012. Enligt Dohaändringen inleds den andra åtagandeperioden den 1 januari 2013 och upphör den 31 december 2020. I bilaga B till protokollet infördes dessutom nya åtaganden om utsläppsminskningar för de länder som deltar i den andra åtagandeperioden. Alla industriländer som deltog i den första åtagandeperioden deltar dock inte i den andra åtagandeperioden. Japan, Ryssland och Nya Zeeland gjorde inga åtaganden om utsläppsminskningar för den andra åtagandeperioden. Därtill hade Förenta staterna redan år 2001 meddelat att man inte kommer att ratificera Kyotoprotokollet. Kanada meddelade för sin del i slutet av 2011 att landet drar sig ur Kyotoprotokollet.

Under mötet i Doha slutfördes arbetet inom AWG-LCA och AWG-KP. Förhandlingarna om ett nytt avtal har därefter fortsatt under ledning av arbetsgruppen AWG-ADP. Man strävar efter att slutföra förhandlingarna 2015, i enlighet med mandatet från Durban.

Andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet

Genom Dohaändringen infördes den andra åtagandeperioden för Kyotoprotokollet (2013—2020). Ändringen innehåller bestämmelser som behövs för att man ska kunna genomföra den andra åtagandeperioden. Ändringen träder i kraft på internationell nivå när den har godkänts av tre fjärdedelar av parterna i Kyotoprotokollet. Merparten av artiklarna i Kyotoprotokollet ingår i oförändrad form och tillämpas även under protokollets andra åtagandeperiod.

De beslut som fattats under partsmötena för Kyotoprotokollet tillämpas antingen som sådana under den andra åtagandeperioden eller också innehåller de genomförandebestämmelser som uttryckligen gäller den andra åtagandeperioden. Sådana bestämmelser är bland annat bestämmelserna om användning av Kyotomekanismerna, om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (eng. ”land use, land-use change and forestry”), nedan *LULUCF-sektorn*, om rapportering om och nationella system för utsläpp av växthusgaser, om expertgranskningar och om övervakning av att bestämmelserna i protokollet efterlevs. Särskilt viktiga för Finland är de genomförandebestämmelser för LULUCF-sektorn som antogs under partsmötet i Durban. Dessa bestämmelser behandlas närmare i nästa avsnitt.

Målet var att under partsmötet i Warszawa anta genomförandebeslutet om beräknings- och rapporteringsreglerna enligt artiklarna 5, 7 och 8 i Kyotoprotokollet. Tolkningen av artikel 3.7b, som fogats till Kyotoprotokollet genom Dohaändringen, förblev oklar under mötet i Warszawa. Syftet med bestämmelsen i ovan nämnda punkt är att hindra protokollparterna från att öka sina utsläpp under den andra åtagandeperioden så att de överskrider en utsläppsnivå motsvarande genomsnittsvärdet under 2008—2010. EU, dess medlemsstater, Kroatien och Island avgav under det åttonde partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 8) i Doha en förklaring enligt vilken Dohaändringens artikel 3.7b tillämpas gemensamt på EU:s, dess medlemsstaters och Islands bördefördelning. Hittills har man inte lyckats nå samförstånd om beräknings- och rapporteringsreglerna enligt artiklarna 5, 7 och 8 i Kyotoprotokollet eller om tolkningen av artikel 3.7b.

Genomförandebestämmelserna för sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk från partsmötet i Doha

Genom beslut 2/CMP.7, som fattades under det sjunde partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 7) i Durban, fastställdes genomförandebestämmelserna för LULUCF-sektorn för den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet. De ändringar i bestämmelserna

som man enades om under partsmötet i Durban påverkar fullgörandet av åtagandena om utsläppsminskningar under den andra åtagandeperioden.

Nybeskogning, återbeskogning och avskogning enligt artikel 3.3 förblir obligatoriska åtgärder under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Dessutom blir den tidigare frivilliga åtgärden för skogsvård och skogsanvändning enligt artikel 3.4 en obligatorisk åtgärd i och med besluten från partsmötet i Durban. Därtill har parterna enligt artikel 3.4 möjlighet att välja följande frivilliga åtgärder: skötsel av odlingsmark, skötsel av betesmark, förnyelse av vegetationen samt den nya åtgärden dränering och restaurering av våtmarker. Parterna ska anmäla och rapportera om eventuella frivilliga åtgärder som valts före den 15 april 2015. Skogsforskningsinstitutet och Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi har analyserat de olika alternativen när det gäller att välja frivilliga åtgärder.

Utöver att åtgärden för skogsvård och skogsanvändning enligt artikel 3.4 blev en obligatorisk åtgärd ändrades även beräkningsmetoden för åtgärden så att den inte längre motsvarar den metod som användes under den första åtagandeperioden. Under den andra åtagandeperioden grundar sig den så kallade referensnivåmetoden för skogsvårds- och skogsanvändningsåtgärder på den förväntade utvecklingen av skogssänkan. I den landsspecifika referensnivå som godkänts inom ramen för klimatkonventionen beaktas redan avtalade politiska åtgärder. Om kolsänkan är större än referensnivån kan en part tillgodoräkna sig detta i sitt utsläppsminskingsåtagande till en del som motsvarar högst 3,5 procent av basårets utsläpp. Om referensnivån däremot inte uppnås belastar detta på motsvarande sätt ytterligare partens åtagande. Omfattningen på denna extra belastning är dock inte begränsad. Parternas referensnivåer granskades och bekräftades genom partsmötets beslut 2/CMP.7.

Av de ändringar som man enades om i Durban är dock den ändring som kommer att få de största konsekvenserna strykningen av bestämmelsen om så kallad kompensation för avskogning (partsmötets beslut 16/CMP.1, punkt 10). Som en följd av ändringen kan

omvandling av skogsområden till områden för andra ändamål inte längre till fullo kompenseras med växande sänkor i de områden som förblir skogsområden. Även om beslutet om genomförandebestämmelserna stred mot EU:s förhandlingsmål godkände EU beslutet som en del av den slutliga övergripande kompromiss som förhandlingarna resulterade i. Inom EU var Finland berett att godkänna beslutet för att därigenom främja de internationella klimatförhandlingarna, efter att ha fått Europeiska kommissionens politiska löfte om att Finland genom EU-interna arrangemang ska kompenseras för den beräknade ytterligare ökning av underskottet som de nya beräkningsreglerna orsakar. Den lösning som förhandlats fram inom EU beskrivs nedan i avsnitt 2.2.4 och dess konsekvenser för Finland i avsnitt 4.1.

2.2 EU:s klimatpolitik och klimatlagstiftning

2.2.1 Genomförandet av Kyotoprotokollet inom EU

Under förhandlingarna om Kyotoprotokollet förband sig Europeiska gemenskapen (EG) och dess medlemsstater att gemensamt fullgöra det åtagande om en utsläppsminskning på 8 procent som fastställdes för dem, och de föreslog även att artikel 4 som möjliggör bördefördelningen skulle inkluderas i Kyotoprotokollet. Redan innan Kyotoprotokollet undertecknades hade man inom EG våren 1997 ingått ett avtal om en preliminär bördefördelning mellan medlemsstaterna i fråga om åtagandet om utsläppsminskningar. En bindande bördefördelning var dock en förutsättning för att EG och dess medlemsstater skulle ratificera Kyotoprotokollet. Man enades om bördefördelningen i rådets (miljö) slutsatser från den 17 juni 1998, i vilka det för varje medlemsstat fastställdes individuella och bindande åtaganden om utsläppsminskningar som omfattade hela ekonomin. För Finlands del kom man överens om ett åtagande på 0 procent, vilket innebar att Finland före 2012 skulle återgå till 1990 års nivåer för utsläpp av växthusgaser.

Den 25 april 2002 beslutade rådet enhälligt om godkännande, på Europeiska gemenskapens vägnar, av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar, och gemensamt fullgörande av åtaganden inom ramen för detta (2002/358/EG). Samtidigt bekräftade rådet en bördefördelning mellan EG och dess medlemsstater enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet. EG och dess medlemsstater deponerade sina ratifikations- eller godkännandeinstrument samtidigt den 31 maj 2002 och informerade klimatsekreteriatet i Bonn om villkoren i överenskommelsen om bördefördelning. För EG:s och dess medlemsstaters del trädde protokollet i kraft den 16 februari 2005.

De högsta tilldelade utsläppsmängderna för parterna i Kyotoprotokollet fastställdes slutgiltigt innan den första åtagandeperioden inleddes. De högsta tilldelade utsläppsmängderna för EG och dess medlemsstater fastställdes enligt de procentandelar som man kommit överens om i samband med bördefördelningen genom kommissionens beslut 2006/944/EG av den 14 december 2006 om fastställande av de respektive utsläppsnivåer som tilldelats gemenskapen och var och en av dess medlemsstater enligt Kyotoprotokollet i enlighet med rådets beslut 2002/358/EG.

Efter det att Kyotoprotokollet hade trätt i kraft ersattes det system för övervakning av EG:s utsläpp av växthusgaser som varit i kraft sedan 1999 genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG om en mekanism för övervakning av utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen och för genomförande av Kyotoprotokollet. Beslutets innehåll motsvarar kraven i Kyotoprotokollet, särskilt kraven i artikel 5. De nationella inventeringarna av medlemsstaternas tilldelade utsläppsmängder har därefter skett i linje med detta beslut och de genomförandebestämmelser som följde av beslutet.

Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter inrättades genom direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, nedan *direktivet om handel med utsläppsrätter*, som trädde i kraft den 25 oktober 2003. Syftet med utsläppshandeln är att minska utsläppen av växthusgaser på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, och i sy-

stemet har det fastställts en bindande övre gräns för de sammanlagda utsläppen av växthusgaser. Det sammanlagda antalet utsläppsrätter som beviljas kommer stegvis att minskas, varvid också utsläppen måste minskas i motsvarande grad. Utsläppsrätterna auktioneras ut eller tilldelas gratis de anläggningar som omfattas av systemet, varefter anläggningarna måste täcka sina egna utsläpp med dessa rätter. Det är också möjligt att bedriva handel med utsläppsrätterna på marknaden.

2.2.2 EU:s klimatpolitik och klimatlagstiftning fram till 2020

De mål och åtgärder som fastställdes i EU:s klimat- och energipaket styr beredningen och genomförandet av klimat- och energipolitiken såväl inom EU som på nationell nivå i medlemsstaterna. I klimat- och energipaketet fastställdes åtagandena i fråga om EU:s minskning av utsläppen av växthusgaser fram till 2020 samt målen för användningen av förnybara energikällor och för en effektiv energiförbrukning. Centrala delar i miljö- och energipaketet med tanke på genomförandet av Kyotoprotokollet är reformen av EU:s system för handel med utsläppsrätter och fastställandet av bindande åtaganden om utsläppsminskningar för de enskilda medlemsstaterna inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln.

Åtaganden om utsläppsminskningar inom de sektorer som omfattas av utsläppshandeln

Enligt åtagandena i klimat- och energipaketet ska EU minska sina utsläpp av växthusgaser med minst 20 procent från 1990 års nivå fram till 2020. Detta åtagande har fördelats så att det gemensamma åtagandet inom de sektorer som omfattas av utsläppshandeln innebär en utsläppsminskning på 21 procent medan åtagandet inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln innebär en utsläppsminskning på 10 procent från 2005 års nivå.

Direktivet om handel med utsläppsrätter ändrades genom direktiv 2009/29/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser, som utgör en del av klimat- och energipaketet. Utsläppshandeln omfattar utsläpp

från stora industrianläggningar och utsläpp från förbränningsanläggningar med en installerad tillförd effekt på mer än 20 MW samt utsläpp från mindre förbränningsanläggningar som anslutits till samma fjärrvärmenät som de större anläggningarna. Luftfarten inkluderades i systemet med utsläppshandel 2012 genom direktiv 2008/101/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen. Ändringen av direktivet om handel med utsläppsrätter trädde i kraft den 25 juni 2009 och tillämpas under den tredje handelsperioden 2013—2020 och därefter. År 2013 gick EU över till ett centraliserat och harmoniserat system för handel med utsläppsrätter, där kommissionen fastställer det totala antalet utsläppsrätter för hela unionen. Uppskattningsvis drygt hälften av utsläppsrätterna auktioneras ut, och elproduktionen tilldelas inte längre gratis utsläppsrätter. Däremot tilldelas industrisektorer där det finns en risk för koldioxidläckage fortfarande gratis utsläppsrätter, och tilldelningen sker enligt harmoniserade bestämmelser på EU-nivå.

En stor del av de mer detaljerade bestämmelserna om EU:s system för utsläppshandel ingår i de genomförandeakter som utfärdats med stöd av direktivet om handel med utsläppsrätter. Dessa är kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionsäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG, kommissionens förordning (EU) nr 389/2013 om upprättande av ett unionsregister i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG och nr 406/2009/EG samt om upphävande av kommissionens förordningar (EU) nr 920/2010 och (EU) nr 1193/2011, *nedan registerförordningen*, kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 om övervakning och

rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG samt kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering av rapporter om utsläpp av växthusgaser och tonkilometer och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG.

Åtaganden om utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln

De enskilda ländernas åtaganden om utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter, såsom boende och byggande, jordbruk, transporter med undantag av luftfart som omfattas av utsläppshandeln och avfallshantering, fastställdes genom rådets beslut nr 406/2009/EG om medlemsstaternas insatser för att minska sina växthusgasutsläpp i enlighet med gemenskapens åtaganden om minskning av växthusgasutsläppen till 2020, nedan *bördefördelningsbeslutet*. Enligt bördefördelningsbeslutet ska utsläppen minskas varje år i en linjärt nedåtgående riktning. I bördefördelningsbeslutet fastställs även flexibla mekanismer som står till medlemsstaternas förfogande när de ska fullgöra sina åtaganden om utsläppsminskningar.

Genom bördefördelningsbeslutet fastställdes det nationella målet för Finland till en utsläppsminskning på 16 procent från 2005 års nivå fram till 2020 inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. Utsläppen inom LULUCF-sektorn omfattas inte av bördefördelningsbeslutets tillämpningsområde, vilket är av stor betydelse för Finland. Inte heller utsläppen inom den internationella sjö- och luftfarten omfattas av beslutets tillämpningsområde.

Som en del av genomförandet av bördefördelningsbeslutet offentliggjorde kommissionen den 26 mars 2013 beslut 2013/162/EU om fastställande av medlemsstaternas årliga utsläppstilldelningar för perioden 2013—2020. Dessutom offentliggjorde kommissionen den 31 oktober 2013 genomförandebeslut 2013/634/EU, nedan kallat *anpassningsbeslutet*, genom vilket utsläppskvoterna anpassas med beaktande av ändringarna inom

utsläppshandelns tillämpningsområde under perioden 2013—2020.

Rapportering om utsläpp och sänkor

Lagstiftningen om rapportering av utsläpp har reviderats, eftersom överenskommelsen om bördefördelning har trätt i kraft och man nått resultat i de internationella klimatförhandlingarna. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG, nedan *förordningen om en övervakningsmekanism*, trädde i kraft den 8 juli 2013. Förordningen om en övervakningsmekanism ändrades genom förordning (EU) nr 662/2014 för att möjliggöra det tekniska genomförandet under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Kommissionen har utfärdat en delegerad förordning (EU) nr 666/2014 och en genomförandeförordning (EU) nr 749/2014 med närmare rapporteringskyldigheter.

Ökad användning av förnybar energi

I direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, nedan *RES-direktivet*, anges EU:s mål för de förnybara energikällornas andel av den slutliga energianvändningen. Enligt RES-direktivet ska de förnybara energikällornas andel av den slutliga energianvändningen uppgå till 20 procent inom EU år 2020. I EU:s interna fördelning har det nationella målet för Finland fastställts till 38 procent av den slutliga energianvändningen 2020. För att nå målen ska medlemsstaterna utarbeta nationella handlingsplaner för förnybar energi och rapportera till kommissionen om de framsteg som görs.

I RES-direktivet fastställs också målet att öka den förnybara energins andel av den slutliga energianvändningen inom transportsektorn till 10 procent 2020. Finland nationella mål i detta sammanhang är 20 procent. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG, nedan *direktivet om bränslekvalitet*, fastställs ett bindande mål för transport-

bränslen om att minska utsläppen med 6 procent fram till 2020 jämfört med de genomsnittliga utsläpp som uppmätts 2010 från användningen av fossila bränslen under hela deras livscykel. RES-direktivet och direktivet om bränslekvalitet innehåller också hållbarhetskriterier för biodrivmedel och flytande bibränslen.

Kommissionen har föreslagit att direktivet om bränslekvalitet och RES-direktivet ska ändras i syfte att minska de utsläpp av växthusgaser som beror på kollagerförändringar till följd av indirekt ändrad markanvändning (eng. indirect land-use change, ILUC) (COM(2012) 595 final). Enligt kommissionens förslag ska man för att nå målen i RES-direktivet fastställa en övre gräns för den sammanlagda mängd energi från biodrivmedel och flytande bibränslen som får produceras av näringsväxter. En övergång till avancerade biodrivmedel, som inte medför någon risk för utsläpp från ändrad markanvändning, skulle kunna främjas genom att dessa betonas i högre grad än konventionella biodrivmedel vid bedömningen av hur väl det mål på 10 procent för transportsektorn som fastställts i RES-direktivet har nåtts. Tills vidare har man inte lyckats enas om förslaget till direktiv, och direktivet kan troligen antas tidigast sommaren 2015. Kommissionen har också undersökt möjligheten att fastställa hållbarhetskriterier för fast biomassa, men har ännu inte lagt fram något konkret förslag till lagstiftning i frågan.

Effektivare energiförbrukning

EU:s mål är att effektivisera energiförbrukningen med 20 procent fram till 2020. Målet gäller EU:s konsumtion av primärenergi och jämförs med det basscenario för konsumtionen inom EU som togs fram 2007. Energieffektivitetsmålet har inte delats upp i nationella mål för medlemsstaterna. Man strävar efter att nå målet bland annat med hjälp av rättsakter genom vilka man främjar byggnaders, fordons och anordningars energieffektivitet samt energitjänster.

I energieffektivitetsdirektivet 2012/27/EU fastställs en ram för hur man ska nå energieffektivitetsmålet på 20 procent. Enligt direktivet ska varje medlemsstat ställa upp ett rikt-

givande nationellt energieffektivitetsmål. Medlemsstaterna ska också ha utarbetat en nationell handlingsplan för energieffektivitet före den 30 april 2014 och därefter vart tredje år.

Enligt direktiv 2010/31/EU om byggnaders energiprestanda ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att se till att nya byggnader, liksom befintliga byggnader som genomgår större renoveringar, uppfyller de krav i fråga om energiprestanda som ingår i direktivet. Dessutom ska det fastställas systemkrav för byggnadernas tekniska system i samband med större renoveringar. Medlemsstaterna ska också se till att alla nya byggnader senast 2020 är nära-nollenergibyggnader. Enligt direktivet ska det också vidtas åtgärder för att införa ett certifieringssystem för energiprestanda i byggnader och energicertifikat med behövliga uppgifter.

I direktiv 2009/125/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter fastställs en ram för lagstiftningen om ekodesign för energiförbrukande och energirelaterade produkter. Kraven gäller produktplaneringen och innebär också att en produkts miljökonsekvenser måste beaktas under hela dess livscykel. Även energimärkningsdirektiv 201/30/EU är ett ramdirektiv som bland annat innehåller bestämmelser om det energimärke som ska fästas på produkter för att hjälpa slutanvändaren att välja en så energieffektiv produkt som möjligt.

Transportsektorn

I förordning (EG) nr 443/2009 om utsläppsnormer för nya personbilar och i förordning (EU) nr 510/2011 om fastställande av utsläppsnormer för nya lätta nyttofordon fastställs bestämmelser för koldioxidutsläpp inom transportsektorn. I direktiv 2009/33/EG om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon, nedan *direktivet om upphandling av rena fordon*, förpliktas offentliga upphandlingsenheter att beakta vägtransportfordonens energieffektivitet och miljökonsekvenser i samband med upphandlingen av fordon och transporttjänster.

2.2.3 Godkännande och genomförande av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (2013—2020) inom EU

Den 6 november 2013 offentliggjorde Europeiska kommissionen ett förslag till rådets beslut om ingående av Dohaändringen av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, och om EU:s, dess medlemsstaters och Islands gemensamma fullgörande av åtagandena inom ramen för detta (COM(2013) 768 final).

I samband med partsmötets beslut om Dohaändringen gjorde EU, dess medlemsstater samt Kroatien och Island ett uttalande om att de gemensamt fullgör sina åtaganden om utsläppsminskningar enligt Dohaändringen och samtidigt deponerar sina godtagandeinstrument hos depositarien. EU och dess 15 medlemsstater tillämpade ett motsvarande förfarande enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet under protokollets första åtagandeperiod (2008—2012). Enligt kommissionens förslag ska godtagandeinstrumenten för Dohaändringen deponeras i god tid före klimatkonventionens partsmöte i Paris i slutet av 2015.

Genom Dohaändringen förbinder sig EU, dess medlemsstater och Island att begränsa sina genomsnittliga årliga utsläpp av växthusgaser under 2013—2020 till 80 procent av utsläppen under basåret (i de flesta fall 1990). Detta åtagande grundar sig på de utsläppsminskningssmål som man enades om i samband med EU:s klimat- och energipaket. I sina slutsatser av den 9 mars 2012 betonade rådet också att de enskilda medlemsstaternas åtaganden inte får överskrida de åtaganden som fastställts för medlemsstaterna i EU-lagstiftningen.

För att Dohaändringen ska bli bindande krävs det att ändringen för EU:s del godkänns av rådet och parlamentet och att medlemsstaterna godkänner ändringen till den del som den hör till deras behörighet.

I det gemensamma fullgörandet av åtagandena under den andra åtagandeperioden deltar även Kroatien och Island. Kroatien anslöt sig till Europeiska unionen den 1 juli 2013, och deltar därför i det gemensamma fullgörandet av åtagandena som medlemsstat i EU med stöd av landets anslutningsfördrag (EUT L 112, 24.4.2012).

Kommissionen förhandlade på EU:s och dess medlemsstaters vägnar om ett avtal om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Avtalet om Islands deltagande innehåller bestämmelser om EU:s, dess medlemsstaters och Islands gemensamma fullgörande av åtagandena om utsläppsminskningar och framför allt om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av åtagandena.

Den 23 maj 2014 offentliggjorde kommissionen förslag till undertecknande och ingående på EU:s vägnar av avtalet om Islands deltagande (COM(2014) 290 final och COM(2014) 291 final).

Rådets behandling av kommissionens förslag fördröjdes, eftersom medlemsstaterna inte nådde enighet i frågan. I december 2014 lades det fram ett förslag med en kompromiss i ärendet, utifrån vilket rådet den 26 januari 2015 antog rådets beslut om godkännande av Dohaändringen och om ingående och undertecknande av avtalet om Islands deltagande. Efter att EU-parlamentet har godkänt Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande kan rådet anta besluten slutligt.

Rådets beslut av den 26 januari 2015 om godkännande av Dohaändringen på EU:s vägnar utgår från att gällande EU-lagstiftning täcker det utsläppsminskningsmål som fastställts för EU, nämligen att senast 2020 uppnå en utsläppsminskning på 20 procent jämfört med utsläppsnivån 1990. Detta åtagande fullgörs genom EU:s system för utsläppshandel i enlighet med direktivet om handel med utsläppsrätter och genom de åtaganden som i bördefördelningsbeslutet fastställts för medlemsstaterna inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln.

Enligt rådets beslut ska de åtaganden om utsläppsminskningar som gäller de sektorer som omfattas av utsläppshandeln fullgöras genomsamt inom EU med hjälp av direktivet om handel med utsläppsrätter, och dessa åtaganden fördelas inte på de olika medlemsstaterna. Däremot ansvarar medlemsstaterna för utsläppen och en minskning av dem inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. Dessutom ansvarar medlemsstaterna för

utsläpp från aktiviteter som inte omfattas av EU:s klimat- och energipaket men som ändå omfattas av Kyotoprotokollets tillämpningsområde, till exempel LULUCF-sektorn samt utsläppen av kvävetrifluorid (NF₃), som i och med Dohaändringen upptas på Kyotoprotokollets lista över växthusgaser.

I tabell 1 i bilaga I till rådets beslut (anmälan om villkoren i det gemensamma fullgörandet enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet) anges utsläppsnivåerna för de enskilda medlemsstaterna. Utsläppsnivåerna baserar sig på de siffror som anges i bördefördelningsbeslutet och i ovan nämnda anpassningsbeslut. Vad beträffar LULUCF-sektorn, som inte omfattas av klimat- och energipaketet, utgår kommissionen från att sektorn inte har någon inverkan på utsläppsnivån. Om det uppstår utsläpp kan de täckas bland annat genom överprestation inom andra sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln, till exempel trafik-, jordbruks- eller avfallshanteringssektorn, eller genom att man använder Kyotomekanismerna eller överskottet av utsläppsenheter från föregående åtagandeperiod. Utsläppen av kvävetrifluorid antas hållas kring noll. Medlemsstaternas utsläppsnivåer, inklusive utsläppen från LULUCF-sektorn och utsläppen av kvävetrifluorid, är därmed ungefär lika stora som medlemsstaternas tilldelade utsläppsmängder (Member State assigned amount) under den andra åtagandeperioden.

EU:s tilldelade utsläppsmängd (EU assigned amount) täcker utsläppen från de sektorer som omfattas av utsläppshandeln (ETS). Mängden bestäms genom att man först räknar ut den gemensamma tilldelade utsläppsmängden (joint assigned amount) så att medlemsstaternas och Islands utsläpp under basåret adderas ihop och multipliceras med åtta år, det vill säga åtagandeperiodens längd. Den gemensamma tilldelade utsläppsmängden är 80 procent av detta tal. EU:s tilldelade utsläppsmängd beräknas genom att man från den gemensamma tilldelade utsläppsmängden subtraherar medlemsstaternas och Islands sammanlagda tilldelade utsläppsmängder.

I rådets beslut av den 26 januari 2015 om godkännande av Dohaändringen ingår vidare en kompromisslösning, som samtliga medlemsstater har godkänt. Enligt kompro-

misslösningen ska de tilldelade utsläppsenheter som eventuellt finns kvar i EU:s register efter den andra åtagandeperioden fördelas mellan alla medlemsstater efter att de åtaganden som fastställts i förordningen om en övervakningsmekanism har uppfyllts och de beslut i förordningen som rör genomförandet har verkställts. Unionens överskott överförs till medlemsländerna enligt de principer som anges i beslutet.

Enligt tabellen i bilaga 1 till rådets beslut beräknas Finlands tilldelade utsläppsmängd vara cirka 240,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter eller cirka 30 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (2013—2020). Finlands totala utsläpp under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod (2008—2012) varierade mellan 61,0 och 74,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år, varav den utsläppsmängd som kom från sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln varierade mellan 31,5 och 34,0 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år.

Medlemsstaternas tilldelade utsläppsmängder för Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod baserar sig på de minskningsmål för 2013—2020 som i EU:s bördefördelningsbeslut fastställts för de åtgärder som inte omfattas av utsläppshandeln. De har beräknats utifrån de riktlinjer för inventering som gällde under den första åtagandeperioden. Under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet förändras beräkningen av utsläpp och utsläppsminskning åtaganden i och med att det internationellt fastställts nya inventeringsriktlinjer som avviker från de riktlinjer som gällde för den första åtagandeperioden. De nya riktlinjerna kan påverka medlemsstaternas utsläppsnivåer. Enligt preliminära bedömningar kommer Finlands utsläppsnivå att stiga.

Trots ibruktage av nya riktlinjer är medlemsstaternas tilldelade utsläppsmängder förenliga med tabellen i bilaga 1 till rådets beslut och bilaga 2 till avtalet om Islands deltagande. Inom EU var man medveten om att riktlinjerna ändras när förordningen om en övervakningsmekanism bereddes. I artikel 27.2 i förordningen om en övervakningsmekanism slås det fast att om de förändringar som riktlinjerna för Kyotoprotokollets andra

åtagandeperiod orsakar i beräkningen av utsläpp leder till större differenser än 1 % i fråga om de utsläpp som anges i bördefördelningsbeslutet, får kommissionen ändra den årliga utsläppstilldelningen för en medlemsstat på motsvarande sätt och på det viset beakta förändringarna. Kommissionen ska se över frågan senast i december 2016. Efter som de högsta tilldelade utsläppsmängder som anges för den andra åtagandeperioden i rådets beslut kommer att fastställas före denna översyn, kan samma ändring inte göras i åtagandet för en medlemsstat enligt Kyoto-protokollet. Artikel 10.7 i EU:s förordning om en övervakningsmekanism ger dock kommissionen möjlighet att föra över enheter som finns i EU:s utsläppsregister till en medlemsstat i fall medlemsstaten missgynnas med anledning av en överraskande situation. Som exempel på sådana situationer nämns skillnaderna mellan EU:s bördefördelningsbeslut och genomförandet av Kyotoprotokollet.

Utöver det utsläppsminskingsmål på 20 procent som fastställdes genom Dohaändringen har EU meddelat att man är berett att höja sitt mål till en minskning på 30 procent, med förbehåll för att man får till stånd ett internationellt avtal där de övriga utvecklade länderna förbinder sig till motsvarande utsläppsminskningar och de ekonomiskt sett mer avancerade utvecklingsländerna i tillräckligt stor omfattning förbinder sig att delta i en utsläppsminskning. Tills vidare har detta villkor inte uppfyllts, och i de internationella klimatavtalsförhandlingarna har man fokuserat på ett nytt avtal, som man hoppas kunna enas om under partsmötet i Paris 2015. Avsikten är att det nya avtalet ska träda i kraft 2020, det vill säga efter tidsramen för EU:s nuvarande klimat- och energipaket.

Enligt beräkningar som gjordes våren 2014 kan EU, dess medlemsstater och Island gemensamt uppnå en utsläppsminskning på cirka 24,5 procent fram till 2020. De har ändå inte för avsikt att formellt höja ambitionsnivån under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod i enlighet med artikel 3.1c i Dohaändringen. Vid ett möte för klimatkonventionens underorgan i Bonn i juni 2014 framkom det att inte en enda av protokollsparterna har för

avsikt att höja den egna ambitionsnivån i enlighet med punkten i fråga.

2.2.4 Kommissionens beslut om överföring av utsläppsenheter till Finland

Villkoret för att EU skulle godkänna Kyoto-protokollets andra åtagandeperiod var att EU:s och dess medlemsstaters åtaganden om utsläppsminskningar inte skulle skärpas jämfört med redan gällande lagstiftning inom EU. På motsvarande sätt utgick kommissionens förslag till beslut om godkännande av Dohaändringen på EU:s vägnar från att ett godkännande av ändringen inte får innebära ytterligare åtaganden för medlemsstaterna.

Finland är dock den enda EU-medlemsstat för vilken de beslut i fråga om kompensation för avskogning som fattades i Doha förväntas medföra en omfattande extra belastning under protokollets andra åtagandeperiod. De beslut som fattades i Durban beskrivs närmare i avsnitt 2.1.2.

Efter partsmötet i Durban började Finland förhandla med kommissionen och de övriga medlemsstaterna om ersättning för den extra belastningen. Frågan löstes slutligen genom att kommissionen den 16 april 2014 offentliggjorde ett genomförandebeslut om överföring av tilldelade utsläppsenheter till partsdepåkontot i Finlands register (2014/224/EU). Enligt beslutet överförs till Finland ett antal utsläppsenheter som motsvarar högst 10 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Överföringen görs före utgången av true up-perioden för Kyoto-protokollets första åtagandeperiod. De utsläppsenheter som Finland beviljats genom beslutet får endast användas som kompensation för extra belastningar som orsakas av ändringarna i beräkningsreglerna. I den politiska förklaring som Finland avgav i samband med beslutet förbinder man sig att annullera de beviljade enheter som inte har använts i slutet av den andra åtagandeperioden.

2.2.5 Målen efter 2020

I de internationella klimatförhandlingarna har man enats om målet att begränsa ökningen av jordens medeltemperatur till två grader jämfört med den förindustriella tiden. För att detta mål ska kunna nås krävs det att de ut-

vecklade länderna minskar sina utsläpp med cirka 25—50 procent fram till 2020 jämfört med 1990. Dessutom bör utvecklingsländerna minska sina utsläpp med 15—30 procent jämfört med den beräknade utvecklingen fram till 2020. Fram till 2050 bör de utvecklade länderna minska sina utsläpp med sammanlagt 80—95 procent jämfört med 1990 års nivå.

Den 22 januari 2014 offentliggjorde kommissionen ett förslag till klimat- och energipolitiska mål för 2030 (COM(2014) 15 final). Den helhet som kommissionen utarbetar omfattar ett meddelande om den politiska ramen fram till 2030, ett förslag till författning om en förvaltningsmekanism för utsläppsrätter, ett meddelande om prissättning av energi samt en rekommendation om användning av skiffergas i Europa. Kommissionen föreslog att EU ska ha som mål att minska sina utsläpp med 40 procent fram till 2030 jämfört med 1990 års nivå.

Europeiska rådet förde en första diskussion om klimat- och energimålen för 2030 under sitt möte i mars 2014. I sina slutsatser betonade rådet att EU genom sin klimat- och energipolitik bör säkerställa ett förmånligt energipris för slutanvändaren, en konkurrenskraftig industri och en tryggad energiförsörjning samt se till att klimat- och miljömålen nås. Rådet betonade också att EU:s mål för 2030 kommer att vara förenligt med det ambitiösa mål som fastställs för 2050.

Den 23 och 24 oktober 2014 fattade Europeiska rådet beslut om den klimat- och energipolitiska ramen för 2030. Som bindande mål fastställdes att växthusgasutsläppen ska minska med minst 40 procent inom EU senast 2030 jämfört med 1990 års nivå. Målet är uppdelat på så sätt att utsläppen inom utsläppshandelssektorn ska minska med 43 procent från 2005 års nivå, medan utsläppen inom de sektorer som står utanför utsläppshandeln ska minska med 30 procent jämfört med 2005 års nivå. Som mål fastställdes också att andelen förnybar energi ska höjas till 27 procent av den totala slutförbrukningen av energi inom unionen. Målet är bindande på EU-nivå, men kommer inte att delas upp i bindande mål för respektive medlemsstat. Dessutom fastställdes ett vägledande mål om att förbättra energieffektiviteten med 27 pro-

cent jämfört med prognoserna i referensscenariet.

I den färdplan för ett koldioxidsnålt samhälle (COM(2011) 112 final) som kommissionen offentliggjorde 2011 konstateras att EU bör minska sina utsläpp med 80 procent från 1990 års nivå fram till 2050 för att kunna nå den eftersträlvade gränsen på två grader som nämns ovan. Enligt kommissionens bedömning skulle EU:s utsläppsminskning på cirka 25 procent fram till 2020 motsvara det linjära framskridandet mot en utsläppsminskning på 80 procent. En utsläppsminskning på 20 procent i enlighet med klimat- och energipaketet är däremot inte tillräcklig med tanke på tvågradersmålet. Medlemsstaterna har inte lyckats enas om en gemensam ståndpunkt om färdplanen för ett koldioxidsnålt samhälle i form av slutsatser från rådet, och medlemsstaternas åsikter om hur ambitiösa EU:s framtida mål bör vara avviker i hög grad från varandra.

Ett nytt klimatavtal kan komma att bestå av olika åtaganden och mål i fråga om utsläppsminskningarna, bland annat beroende på parternas ekonomiska och samhällsmässiga utvecklingsnivå och deras möjligheter att minska utsläppen på ett kostnadseffektivt sätt. Tills vidare kan man inte presentera några sannolika siffror för de olika parternas utsläppsminskningar. Målet är att de olika parterna, inklusive EU, ska lägga fram sina förslag till utsläppsminskningar senast i början av 2015. EU kommer inom det första kvartalet av år 2015 att lägga fram sina förslag till insatser.

2.3 Finlands klimatpolitik och klimatlagstiftning

2.3.1 Genomförandet av Kyotoprotokollet i Finland

Finlands åtagande om utsläppsminskningar under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod (2008—2012) uppgick enligt bördefördelningen inom EG till 0 procent av utsläppsnivån 1990, vilket innebar att Finland fram till 2012 skulle återgå till 1990 års nivåer för utsläpp av växthusgaser. Enligt kommissionens beslut 2006/944/EG uppgick Fin-

lands slutliga utsläppsåtagande till cirka 355 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

I statsrådets redogörelse till riksdagen om en nationell klimatstrategi (SRR 1/2001 rd) av den 27 januari 2001 redogjordes för de följder som åtagandet i enlighet med bördefördelningen innebar för Finland. Genom statsrådets skrivelse (U 81/2001 rd) av den 23 november 2001 informerades dessutom riksdagen om kommissionens förslag om att EG skulle ratificera Kyotoprotokollet.

Den 28 mars 2002 lämnade regeringen en proposition till riksdagen om godkännande av Kyotoprotokollet (RP 26/2002 rd). Den 8 maj godkände riksdagen regeringens proposition om godkännande av Kyotoprotokollet till Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring och med förslag till lag om ikraftsättande av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen (RSv 53/2002 rd). Republikens president stadfäste lagen om sättande i kraft av protokollet (383/2002) den 24 maj 2002. Liksom EG och dess övriga medlemsstater deponerade Finland sitt godtagandeinstrument hos FN:s generalsekreterare den 31 maj 2007. Samma dag lämnade Finland tillsammans med EG och dess övriga medlemsstater en ansökan till klimatsekreteriatet i Bonn om överenskommelsen om bördefördelning enligt artikel 4 i Kyotoprotokollet.

2.3.2 Reglering och styrning när det gäller stävande av och anpassning till klimatförändringen inom olika förvaltningsområden och sektorer

Statsrådet har gett riksdagen en redogörelse om energi- och klimatpolitiken 2001, 2005, 2008 och 2013. År 2008 godkände statsrådet en långsiktig klimat- och energistrategi, i vilken man fastställde de centrala målen för Finlands klimat- och energipolitik samt metoderna för att fullgöra FN- och EU-åtagandena. Strategin reviderades genom statsrådets redogörelse till riksdagen om en nationell energi- och klimatstrategi (SRR 2/2013 rd) av den 20 mars 2013, nedan kallad *energi- och klimatstrategin*. Genom strategin säkerställer man att de nationella klimat- och energimål som fastställts för 2020

nås. Dessutom utformas målen på längre sikt och metoderna för hur dessa ska nås.

Statsrådet antog 2009 en framtidsredogörelse om klimat- och energipolitiken: vägen till ett utsläppsnålt Finland (SRR 8/2009). I redogörelsen fastställdes ett mål om att Finland före 2050 ska reducera klimatutsläppen med minst 80 procent från 1990 års nivå som en del av det internationella samarbetet.

Enligt behörighetsfördelningen mellan EU och dess medlemsstater hör ett nationellt godkännande av Dohaändringen till Finlands behörighet när det gäller de sektorer som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter (se nedan avsnitt 4.1 i detaljmotiveringen). Detta avsnitt fokuserar därför på en beskrivning av åtgärderna inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln.

Sektorer som omfattas av utsläppshandeln

I EU:s system för handel med utsläppsrätter fastställs en bindande övre gräns för de sammanlagda utsläppen av växthusgaser, genom vilken man säkerställer att de sektorer som omfattas av utsläppshandeln, såsom elproduktionen, den energiintensiva industrin, en stor del av fjärrvärmeproduktionen och delar av luftfarten, uppfyller de utsläppsminskingsmål som fastställts för dem. Det här gäller även verksamhet i Finland inom de sektorer som omfattas av utsläppshandeln, varför det för dessa sektorer inte har fastställts några separata skyldigheter att minska utsläppen av växthusgaser. I Finland omfattar utsläppshandeln cirka 600 anläggningar och täcker ungefär hälften av landets utsläpp av växthusgaser. Fjärrvärmens, som är av stor betydelse i Finland, tilldelas gratis uppskattningsvis hälften av de utsläppsrätter som behövs under perioden 2013—2020. På EU-nivå står de sektorer som omfattas av utsläppshandeln för cirka 45 procent av unionens alla utsläpp av växthusgaser.

Ändringen av direktivet om handel med utsläppsrätter har i Finland genomförts genom lagen om utsläppshandel (311/2011), som trädde i kraft den 1 maj 2011. Lagen tillämpas från och med den tredje handelsperioden. Genom lagen upphävdes den tidigare lagen om utsläppshandel (683/2004), som tillämpades under den första och andra handelspe-

rioden. Lagen om utsläppshandel har kompletterats med ett flertal förordningar som utfärdats av ministeriet och statsrådet med stöd av lagen.

Sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln

Enligt den nationella energi- och klimatstrategin är det möjligt att åtagandena om utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln, såsom trafik, jordbruk, boende och byggande, avfallshandling och F-gaser, kan komma att fullgöras med hjälp av nationella åtgärder som man redan beslutat om, vilket även de senaste utsläppsinventarierna och beräkningarna tyder på. I energi- och klimatstrategin anges även ytterligare åtgärder, varav somliga bidrar till att nå de utsläppsminskingsmål som fastställts för 2020 medan andra har en mer långsiktig verkan. Till de åtgärder som ingår i strategin hör också ett program för att minska användningen av mineraloljor och en åtgärdshelhet för ren energi samt mer detaljerade planer för att minska utsläppen från byggande, trafik och avfallshandling.

Trafiksektorn

De trafikrelaterade utsläppen av växthusgaser minskas i enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin och den miljöstrategi för trafiken (2013—2020) som utarbetats av kommunikationsministeriet. Åtgärderna för att minska utsläppen av växthusgaser riktas framför allt mot vägtrafiken, där de största möjligheterna till utsläppsminskningar finns. De trafikrelaterade utsläppen av växthusgaser minskas bland annat genom att man ökar användningen av hållbart producerade biodrivmedel och andra alternativa drivkrafter, genom att man gynnar en alltmer utsläppsnål fordonsteknik samt genom att man förbättrar den tunga trafikens energieffektivitet. I stadsområden minskas den energiförbrukning och de utsläpp av växthusgaser som vägtrafiken står för även genom att man försöker påverka människornas behov av att förflytta sig, deras val av färd sätt samt trafikarbetet genom att utveckla trafik- och markanvändningsplaneringen.

EU:s mål om ökad användning av energi från förnybara energikällor inom fordonstrafiken har i Finland genomförts genom lagen om främjande av användningen av biodrivmedel för transport (446/2007). För säljare av drivmedel fastställer lagen en distributionsskyldighet i fråga om biodrivmedel på årsnivå, enligt vilken distributörerna av drivmedel är skyldiga att leverera biodrivmedel till konsumtion och se till att deras andel uppgår till minst 6 procent 2011—2014, varefter distributionsskyldigheten konstant stiger och uppgår till 20 procent 2020.

I Finland har man även försökt främja användningen av förnybara bränslen med hjälp av beskattningen. Energibeskattningen omarbetades i början av 2011, varvid skattesatsen för de biodrivmedel som uppfyller hållbarhetskriterierna sänktes något. Även bilskatte-lagen (1316/2011) och fordonsskatte-lagen (1317/2011) omarbetades 2011. Såväl bilskatten som fordonsskatten har differentierats enligt fordonets koldioxidutsläpp, så att den lägsta skattesatsen tillämpas när fordonets koldioxidutsläpp är 0 gram per kilometer. Den högsta skattesatsen tillämpas när fordonets utsläpp överskrider 360 gram per kilometer för bilskattens del och 400 gram per kilometer för fordonsskattens del.

De hållbarhetskriterier som faststälts i RES-direktivet och direktivet om bränslekvalitet har genomförts genom lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen (393/2013). Direktivet om upphandling av rena fordon har genomförts genom lagen om beaktande av energi- och miljökonsekvenser vid offentlig upphandling av fordon (1509/2011).

Jordbrukssektorn

Utsläppen från jordbruksproduktionen är fördelade på olika sektorer, såsom det egentliga jordbruket, markanvändning och energiförbrukning. En stor del av utsläppen från det egentliga jordbruket härstammar från små, spridda biologiska utsläppskällor vars utsläpp är svåra att bedöma. Utsläppsminskning-målet för jordbruket gäller i praktiken dikväve-oxid och metan, det vill säga husdjuren och deras matsmältning, gödselhanteringen samt marken och aktiviteten hos de mikrober som

finns i den. En minskning av jordbrukets utsläpp kan därför innebära minskad inhemsk jordbruksproduktion och ökad import av livsmedel, vilket skulle betyda att självförsörjningsgraden i Finlands livsmedelssystem blir lägre. Enligt riktlinjerna i den nationella energi- och klimatstrategin måste åtgärderna för att begränsa klimatförändringen planeras och genomföras på ett sådant sätt att de inte äventyrar den inhemska livsmedelsproduktionen eller försvagar den globala livsmedelstryggheten. Genom att effektivisera jordbruksproduktionen är det ändå möjligt att minska utsläppen av växthusgaser bland annat genom att man ökar produktionen och konsumtionen av förnybar energi samt förbättrar energieffektiviteten. Även genom att ändra på livsmedelskonsumtionen kan man påverka utsläppen från livsmedelssystemet och därigenom indirekt utsläppen från livsmedelsproduktionen. Ett exempel på en sådan åtgärd är att minska livsmedelssvinnet.

EU:s gemensamma jordbrukspolitik förnyas från och med 2015. En del av det gårdsstöd som EU betalar kommer att knytas till förgröningsstödet, med vars hjälp man bland annat ökar mångfalden i naturen och minskar skadeverkningarna av ensidig odling. Ett förslag till program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 utvärderas för närvarande av kommissionen. Övergripande teman i programförslaget är en begränsning av och anpassning till klimatförändringen. I förslaget anges ett flertal åtgärder som kan bidra till att minska utsläppen från jordbruket. Sådana åtgärder är exempelvis investeringsstöd för att öka andelen förnybar energi och främja gödselhanteringen samt rådgivning för att förbättra energieffektiviteten. Andra åtgärder rör odlingspraxisen i fråga om organogen mark samt en långsammare tillväxt av den organogena odlingsarealen.

Byggande och boende

De åtgärder som har störst inverkan på energibesparingen inom byggbranschen är energieffektivitetsbestämmelserna i samband med nybyggnation och renovering, obligatoriska lägenhets-specifika vattenmätare, främjande av användningen av förnybara energi-

källor i bostadshus, energibidrag samt de nya energiprestandacertifikaten för byggnader. De viktigaste nationella författningarna som rör energicertifikatet är lagen om energicertifikat för byggnader (50/2013), statsrådets förordning om behörigheten hos den som upprättar energicertifikat för byggnader och om förutsättningarna för förenklat förfarande för energicertifikat (170/2013) samt miljöministeriets förordning om energicertifikat för byggnader (176/2013).

Vid uppförande av nya byggnader styrs byggnadernas energiförbrukning av Finlands byggbestämmelsesamling (FBBS) i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (132/1999). För renoveringsarbeten har det utarbetats separata krav på förbättrad energiprestanda, som trädde i kraft 2013. Innan dess tillämpades bestämmelserna om uppförande av nya byggnader även på renoveringsarbeten.

Förutom byggandet försöker man även styra markanvändningen och samhällsplaneringen i en energieffektiv riktning. Genom de riksomfattande målen för områdesanvändning (RMO) betonas och styrs bland annat energifrågor i samband med områdesanvändning, en mer integrerad samhällsstruktur och en begränsning av trafiken samt beaktande av de risker som är förknippade med översvämningshotade områden och beredskap inför tilltagande stormar, skyfall och översvämningar i tätorter. Med tanke på en anpassning till klimatförändringen är även de bestämmelser om dagvattenhantering (682/2014) som fogats till markanvändnings- och bygglagen av betydelse.

Avfallshantering

Genom att minska den mängd avfall som deponeras på avstjälningsplatserna och öka avfallsanvändningen kan man i hög grad påverka utvecklingen när det gäller utsläppen från avfallssektorn. Centrala regleringsmetoder i det här sammanhanget är avfallslagen (646/2011) och förordningar som utfärdats med stöd av lagen, såsom statsrådets förordning om avfall (179/2012). Genom statsrådets förordning om avstjälningsplatser (331/2013) begränsas dessutom deponeringen av organiskt avfall på avstjälningsplatser.

Avsikten med bestämmelserna om avstjälningsplatser är att frångå deponeringen av biologiskt nedbrytbart och övrigt organiskt avfall på avstjälningsplatser och övergå till att i allt högre grad använda avfall både som material och som energi. Man försöker även minska deponeringen av avfall på avstjälningsplatser med hjälp av avfallsskatten.

F-gaser

Utsläppen av fluorerade växthusgaser, det vill säga F-gaser, har ökat de senaste åren till följd av ökad användning. De ämnen som hör till F-gaserna är starka växthusgaser. I Finland kommer utsläppen av F-gaser från kyl- och luftkonditioneringsanläggningar, aerosoler, cellplastprodukter, eldistributionsanläggningar och en mängd andra mindre utsläppskällor. Utsläppen uppkommer i samband med att anläggningarna och produkterna tillverkas, används och tas ur bruk. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006 har genomförts nationellt genom miljöskyddslagen (527/2014) samt genom statsrådets förordning om underhåll av anläggningar som innehåller ämnen som bryter ned ozonskiktet samt vissa fluorerade växthusgaser (452/2009).

Flexibla mekanismer (Kyotomekanismerna)

Enligt den nationella energi- och klimatstrategin säkerställer såväl den gynnsamma utvecklingen av skogssänkebalansen som det program för anskaffning av utsläppsenheter i enlighet med Kyotomekanismerna som Finland genomfört att Finland kan nå sina utsläppsminskningmål, trots de osäkerhetsfaktorer som är förknippade med de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln.

I lagen om användning av Kyotomekanismerna (109/2007) fastställs administrativa ramar som möjliggör deltagande i projektverksamhet enligt Kyotoprotokollet och i internationell utsläppshandel. Lagen möjliggör också anskaffning av så kallade Kyotoutsläppsenheter med hjälp av ovannämnda mekanismer. I lagen anges det också att det register som har upprättats genom lagen om ut-

släppshandel även ska vara det nationella register där det förs bok över utsläppsenheter enligt Kyotoprotokollet.

Anskaffningsprogrammet enligt Kyotomekanismerna samt provprogrammet för mekanismen för ren utveckling (CDM) och mekanismen för gemensamt genomförande (JI), som föregick anskaffningsprogrammet, ger Finland uppskattningsvis 6 miljoner ton utsläppsenheter under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod. Av de så kallade tilldelade utsläppsenheterna, det vill säga AAU-enheterna, lämnar Finland cirka 7—8 miljoner ton outnyttjade under den första åtagandeperioden. Bedömningen grundar sig på utsläppsuppgifterna i Statistikcentralens publikation om utsläpp av växthusgaser i Finland 1990—2012 samt på uppgifterna om utsläppsenheter som har redovisats för staten. Dessutom förväntas Finland under den andra åtagandeperioden få utsläppsenheter för cirka 4—5 miljoner ton via Kyotoprotokollets anskaffningsprogram. Dessa enheter kan användas till att fullgöra åtagandena om utsläppsminskningar under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod.

I mars 2014 godkände ministerarbetsgruppen för klimat- och energipolitik en strategi för hållbar användning av de flexibla mekanismerna 2013—2020. Enligt strategin är målet att föra över alla enheter som blivit över från den första åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet så att de kan användas till att täcka åtagandena under de kommande åren. Nya anslag kommer dock inte att avsättas för anskaffning av flexibla mekanismer. Situationen i fråga om användningen av flexibla mekanismer granskas på nytt senast i samband med nästa översyn av energi- och klimatstrategin.

Energieffektivitet

Vid arbets- och näringsministeriet bereds för närvarande det nationella genomförandet av direktivet om energieffektivitet. I lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) fastställs det krav som förbättrar energieffektiviteten för produkter som det anges gruppsspecifika krav för i Europeiska unionens lagstiftning.

LULUCF-sektorn

Det nationella skogsprogrammet 2015 antogs genom statsrådets principbeslut av den 16 december 2010 och fungerar som en politisk och rättslig ram för skogsanvändningsåtgärder i Finland. I det nationella skogsprogrammet samordnas de ekonomiska, sociala och ekologiska mål som fastställts för skogsanvändningen. Effekten av skogarnas kolsänkor främjas bland annat genom att man sörjer för skogarnas kultur tillstånd och förhindrar stormskador och andra skogsskador. I februari 2014 överläts statsrådets skogspolitiska redogörelse 2050 (SRR 1/2014 rd) till riksdagen, och i den anges riktlinjerna för en långsiktig skogspolitik i Finland. Utifrån redogörelsen och riksdagens ställningstagande har det beretts en ny nationell skogsstrategi. Syftet med beredningen är bland annat att utarbeta riktade mål för virkesanvändningen, förbättra skogarnas produktionsförmåga med hjälp av mångsidig skötsel och användning samt öka användningen av virke för energiproduktion.

Genom lagstiftningen om finansiering av ett hållbart skogsbruk kan man även främja skogarnas gynnsamma effekter på klimatförändringen genom att trygga en hållbar virkesproduktion, främja användningen av energived samt upprätthålla skogarnas biologiska mångfald.

I enlighet med den nationella energi- och klimatstrategin strävar man efter att med hjälp av god markanvändning och övrig planering påverka ändringar i markanvändningen och avskogningens omfattning.

Övriga åtgärder

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till klimatlag (RP 82/2014 rd). Lagen innehåller bestämmelser om ett planeringssystem för klimatpolitiken på medellång och lång sikt samt om uppföljningen i samband därmed.

Dessutom överlämnade en parlamentarisk energi- och klimatkommitté den 16 oktober 2014 betänkandet ”Energi- och klimatfärdplan 2050” (Arbets- och näringsministeriets publikationer, Energi och klimat, 40/2014). I färdplanen bedöms metoderna och kostna-

derna för att bygga upp ett koldioxidsnålt samhälle och minska utsläppen av växthusgaser med 80—95 procent fram till 2050 från 1990 års nivå.

2.4 Bedömning av nuläget

Dohaändringen och den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet som införs genom ändringen har ett nära samband med de internationella förhandlingar som förs i syfte att ingå ett globalt och ambitiöst klimatavtal i Paris i december 2015. Utöver EU och dess 28 medlemsstater har endast nio av parterna i protokollet gjort bindande åtaganden om utsläppsminskningar under protokollets andra åtagandeperiod. EU och dess medlemsstater har dock förklarat sig villiga att förbinda sig till protokollets andra åtagandeperiod uttryckligen under förutsättning att alla parter i klimatkonventionen före slutet av 2015 godkänner ett nytt protokoll, ett annat rättsligt instrument eller ett överenskommet resultat med rättslig verkan. Ett godkännande av ändringen skulle därför i hög grad gagna de internationella förhandlingarna.

De åtaganden som fastställts för EU:s medlemsstater i gällande EU-lagstiftning, framför allt i klimat- och energipaketet som antogs 2008, täcker i princip de åtaganden om utsläppsminskningar som Dohaändringen innebär. Genomförandet av Dohaändringen i EU kräver inte några ytterligare åtgärder av EU:s lagstiftare, med undantag av vissa preciseringar av teknisk karaktär. För medlemsstaternas del innebär godkännandet av Dohaändringen och av överenskommelsen om bördefördelning mellan EU, dess medlemsstater och Island en internationell rättslig förbindelse att fullgöra motsvarande åtaganden om utsläppsminskningar som EU:s lagstiftning redan förpliktar medlemsstaterna till. De ändringar av riktlinjerna för inventering som det redogörs för i avsnitt 2.2.3 kan dock påverka Finlands och övriga medlemsstaters utsläppsnivåer.

Även rådet betonade i sina slutsatser av den 9 mars 2012 att de skyldigheter som åtagandena innebär för de enskilda medlemsstaterna inte får överskrida skyldigheterna enligt gällande EU-lagstiftning. För att säkerställa detta förhandlade Finland om EU-intern

komensation för den extra belastning som drabbar LULUCF-sektorn, för att garantera att Finland inte orsakas extra belastningar under den andra åtagandeperioden. För komensationen redogörs mer ingående i avsnitt 2.2.4 och för dess ekonomiska konsekvenser i avsnitt 4.1.2.

Man bedömer att de åtgärder som redan vidtagits i Finland tillsammans med de åtgärder som planeras i enlighet med energi- och klimatstrategin är tillräckliga för att fullgöra såväl åtagandena enligt EU-lagstiftningen som åtagandena om utsläppsminskningar i enlighet med Dohaändringen. Detta betyder att ett godkännande av Dohaändringen för Finlands del innebär ett internationellt rättsligt åtagande vars fullgörande ändå inte skulle innebära några ytterligare åtgärder utöver redan existerande och planerade åtgärder.

Utvecklingen i fråga om utsläpp av växthusgaser i Finland beskrivs i bilaga III till propositionen.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att inhämta riksdagens godkännande av Dohaändringen. Propositionen innehåller ett förslag till en så kallad blankettlag om sättande i kraft av bestämmelser i Dohaändringen som hör till området för lagstiftningen.

Genom att godkänna Dohaändringen godkänner Finland för egen del bestämmelserna i ändringen av protokollet och medverkar till att ändringen av protokollet träder i kraft och till att protokollets andra åtagandeperiod kan träda i kraft fullt ut. I protokollet anges ett exakt kvantifierat åtagande för utsläppsminskningar för parterna i bilaga B och där beskrivs närmare de förfaranden genom vilka alla parter i klimatkonventionen ska intensifiera sitt klimatpolitiska samarbete för att uppnå det allmänna målet i klimatkonventionen.

I propositionen föreslås det också att riksdagen ska godkänna avtalet om Islands deltagande. I avtalet fastställs villkoren för Islands deltagande i EU:s, dess medlemsstaters och Islands gemensamma fullgörande av åtagandena. I bilagan till avtalet fastställs även villkoren för det gemensamma fullgörandet

av åtagandena samt avtalsparternas tilldelade utsläppsmängder. Enligt den bördefördelning som man kommit överens om får Finlands utsläpp av växthusgaser inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln under den andra åtagandeperioden 2013—2020 uppgå till i genomsnitt cirka 30 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år.

Vidare föreslås det i propositionen att riksdagen ska godkänna att villkoren i överenskommelsen om bördefördelning mellan EU, dess medlemsstater och Island anmäls till sekretariatet för protokollet i enlighet med artikel 4.2 i protokollet. Villkoren i överenskommelsen fastställs i bilagan till rådets beslut om godkännande av Dohaändringen samt i bilaga 2 till avtalet om Islands deltagande. Enligt artikel 5 i rådets beslut om ratificering ska Finland lämna en anmälan i enlighet med artikel 4.2 i protokollet samtidigt som instrumentet för godtagande av Dohaändringen deponeras.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Den andra åtagandeperioden medför inga betydande nya ekonomiska konsekvenser, eftersom den gällande EU-lagstiftningen, det vill säga klimat- och energipaketet, i princip innebär utsläppsminskningar som motsvarar EU:s bindande åtagande om minskningar. Den utsläppsmängd som tilldelats Finland genom bördefördelningen mellan EU, dess medlemsstater och Island (240 544 599 ton koldioxidekvivalenter) motsvarar åtagandena enligt EU:s bördefördelningsbeslut och anpassningsbeslutet till detta.

Kvävetrifluorid (NF₃), som genom Dohaändringen inkluderades i bilaga A till Kyoto-protokollet, ingår inte i EU:s klimat- och energipaket, varför medlemsstaterna själva ska ansvara för att begränsa utsläppen av denna gas. Att kvävetrifluorid tagits upp på Kyoto-protokollets lista över gaser som ska begränsas kommer enligt nu tillgängliga uppgifter inte att få några ekonomiska konsekvenser för Finland. I Finland användes kvävetrifluorid vid tillverkning av halvledare i början av 2000-talet, men användningen har sedermera upphört och enligt de uppgifter

som finns att tillgå används gasen över huvud taget inte i Finland. Att kvävetrifluorid tagits upp på Kyoto-protokollets lista över gaser som ska begränsas medför därför inte något behov av ytterligare åtgärder i Finland.

Eventuella ytterligare ekonomiska konsekvenser hänför sig främst till den ändrade regeln om kompensation för avskogning, som beskrivs ovan i avsnitt 2.1.2. Eventuella extra kostnader för Finland till följd av regeländringen beror på hur avskogningsarealen utvecklas under Kyoto-protokollets andra åtagandeperiod samt på de metoder som står till förfogande för att kompensera för utsläpp som orsakas av avskogning. På basis av nu tillgängliga uppgifter är möjligheterna till kompensation för de beräknade utsläppen från avskogning tillräckliga för att täcka den extra belastning som Finland orsakas av de regeländringar som infördes genom partsmötet i Durban. Detta behandlas närmare i avsnitt 4.1.1. och 4.1.2.

De olika alternativ som tillåts i artikel 3.4 i Kyoto-protokollet när det gäller att välja frivilliga åtgärder (se avsnitt 2.1.2) och deras inverkan på utsläppsberäkningen har utretts av Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi samt Skogsforskningsinstitutet. Ministerarbetsgruppen för energi- och klimatpolitik har fastställt att nya valbara åtgärder inte utses för Kyoto-protokollets andra åtagandeperiod.

4.1.1 Den förväntade utvecklingen i fråga om utsläpp orsakade av avskogning och i fråga om skogssänkan under Kyoto-protokollets andra åtagandeperiod

Enligt Skogsforskningsinstitutets beräkningar i januari 2014 motsvarar avskogningen, det vill säga omvandlingen av skogsområden till områden för andra ändamål, 3—4 miljoner ton koldioxidekvivalenter per år under 2013—2020, eller 24—32 miljoner ton koldioxidekvivalenter under hela åtagandeperioden. Den lägre beräkningen grundar sig på den avskogning som skett under Kyoto-protokollets första åtagandeperiod. Många osäkerhetsfaktorer är förknippade med en beräkning av omfattningen på den framtida avskogningen. Exakta uppgifter om avskogningens slutliga omfattning under den andra

åtagandeperioden fås först när åtagandeperioden har löpt ut, det vill säga efter 2020. Sedan 1990 har avskogningen omfattat mellan 7 000 och 20 000 hektar årligen. År 2012 uppgick avskogningsarealen till 7 700 hektar och de utsläpp som avskogningen orsakade till 2,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

Avskogningens omfattning påverkas av den allmänna ekonomiska situationen och samhällsstrukturens utveckling. Bakom avskogningen ligger framför allt omvandlingen av skogar till bebyggda områden samt åkeröjning. De största utsläppen från avskogningen uppkommer när träbiomassan förs bort. Dessutom uppkommer utsläpp av växthusgaser genom utsläpp från marken. Utsläppen från marken beräknas kumulativt från 1990 så att alla utsläpp från marken i samband med avskogning efter 1990 även tas med i beräkningen under innevarande åtagandeperiod.

Genom beslut 2/CMP.7 som fattades av partsmötet för Kyotoprotokollet fastställdes för Finland en referensnivå för skogssänkan i samband med skogsanvändning, det vill säga en prognos för skogssänkans utveckling. När referensnivån fastställdes användes som utgångspunkt det mål för avverkning av gagnvirke som fastställdes till 65 miljoner m³ per år i det nationella skogsprogrammet 2015. Målet för avverkningen har inte nåtts, utan avverkningsmöjligheterna har under de senaste åren utnyttjats till en omfattning på i genomsnitt 50—55 miljoner m³ per år. Detta innebär att skogarna kan utnyttjas i större utsträckning innan referensnivån uppnås.

Om kolsänkan är större än referensnivån kan parterna tillgodoräkna sig detta under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. För Finlands del motsvarar denna gottgörelse under den andra åtagandeperioden högst 20 miljoner ton koldioxidekvivalenter (8 år x 2,5 miljoner ton koldioxidekvivalenter).

Denna gottgörelse är emellertid förknippad med vissa osäkerhetsfaktorer. Omfattande skador till följd av stormar kan till exempel minska skogssänkan så att referensnivån inte uppnås vissa år, vilket skulle medföra en extra belastning för Finland. Exakta uppgifter om den slutliga omfattningen på gottgörelsen fås först efter 2020. När referensnivån fastställdes bedömdes den årliga skogssänkan

under perioden 2012—2020 uppgå till cirka 17—27 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Bedömningarna av skogssänkans utveckling preciseras dock hela tiden. Under 2008—2012 varierade skogssänkan i Finland mellan 36 och 50 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket innebär att sänkan varit något större än väntat. Utöver virkesanvändningen påverkar även utsläppen från marken i hög grad skogssänkans storlek. Den beräknade storleken på skogssänkan påverkas därtill av utvecklingen av beräknings- och bedömningsmetoderna, framför allt när det gäller utsläpp från marken.

4.1.2 Kompensation av utsläpp från avskogning

Större utsläppsmängder till följd av att beräkningsreglerna för avskogningen har ändrats kan kompenseras på tre sätt (tabell 1).

För det första kan underskottet delvis kompenseras med gottgörelse från skogsvårds- och skogsanvändningsåtgärder i enlighet med artikel 3.4 i Kyotoprotokollet, om skogssänkan överskrider den på förhand fastställda referensnivån. För Finlands del motsvarar denna gottgörelse under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod högst 20 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

För det andra förhandlade Finland med kommissionen och EU:s medlemsstater om kompensation för det specifika problem som det beslut som fattades i Durban medför för Finland. Det överförs utsläppsenheter motsvarande högst 10 miljoner ton koldioxidekvivalenter till Finland i enlighet med det genomförandebeslut (2014/224/EU) som kommissionen offentliggjorde den 16 april 2014.

För det tredje kan underskottet delvis kompenseras med de utsläppsrätter som Finland har sparats från den första åtagandeperioden. Överskottet av AAU-enheter från den första åtagandeperioden kan användas till att fullgöra åtagandena under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod. Enligt utsläppsuppgifterna i Statistikcentralens publikation om utsläpp av växthusgaser i Finland 1990—2012 samt uppgifterna om utsläppsenheter som har redovisats för staten bedöms överskottet av AAU-enheter i Finland motsvara 7—8 miljoner ton koldioxidekvivalenter.

Tabell 1. De beräknade utsläppen från avskogning 2013—2020 samt olika metoder för att kompensera utsläppen	
Nybeskogning, återbeskogning och avskogning-åtgärdens beräknade omfattning	24—32 Mt CO ₂ ekv
Gottgörelse från skogsvård och skogsanvändning	högst 20 Mt CO ₂ ekv
Kompenserande enheter enligt kommissionens beslut	högst 10 Mt CO ₂ ekv
AAU-enheter som överförs från den första åtagandeperioden	7—8 Mt CO ₂ ekv

På basis av de uppgifter som för närvarande finns att tillgå bedömer man att Finland med hjälp av de metoder som beskrivs ovan kan kompensera den extra belastning som de beslut som fattades av partsmötet i Durban väntas innebära för Finland.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Statistikcentralen fungerar som ansvarsenhet för det nationella systemet för inventering av växthusgaser. Finlands miljöcentral tar fram de uppgifter om utsläpp inom avfallssektorn och utsläpp av F-gaser som behövs för Finlands inventering av växthusgaser. Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi tar fram uppgifter om utsläpp inom jordbruket. Skogsforskningsinstitutet och Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi beräknar tillsammans utsläppen och kolsänkorna inom LULUCF-sektorn. Från och med ingången av 2015 är det Naturresursinstitutet, som håller på att inleda sin verksamhet, som är ansvarsenhet i fråga om jordbruks- och LULUCF-sektorn.

Ett godkännande av Dohaändringen av Kyotoprotokollet innebär att beräkningen av och rapporteringen om utsläpp ändras från och med den andra åtagandeperioden. Vid beräkningen av utsläppen tas nya beräkningsmetoder i bruk som grundar sig på proceduranvisningar från den mellanstatliga panelen för

klimatförändringar (IPCC). Införandet av nya anvisningar och beräkningsregler förutsätter ändringar i utsläppsberäkningen och rapporteringssystemen, och de inkluderar olika valbara åtgärder. Besluten om dessa samt ändringarna i rapporteringen ska göras under 2014, eftersom den första rapporten om den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet ska lämnas senast den 15 april 2015.

Ändringarna i rapporteringen orsakar i viss mån ytterligare uppgifter för Statistikcentralen och andra sakkunniginrättningar som deltar i arbetet. Ändringarna i beräkningsreglerna inom LULUCF-sektorn ger också upphov till fler uppgifter i anslutning till den tekniska justeringen av referensnivån för skogsbruket, beräkningen av virkesprodukter enligt beslutet samt rapporteringen om valbara regler och åtgärder.

Energimyndigheten är den nationella övervakaren av utsläppshandelsregistret och registerförare för det nationella register som avses i Kyotoprotokollet. Ändringen av Kyotoprotokollet och godkännandet av ändringen medför inte i sig några nya uppgifter för Energimyndigheten, utan myndigheten fortsätter under den andra åtagandeperioden med de uppgifter som nu är aktuella i samband med genomförandet av Kyotoprotokollet. Även om ändringen av Kyotoprotokollet inte påverkar giltigheten för den lagstiftning som hänför sig till Energimyndighetens uppgifter, t.ex. lagen om utsläppshandel och mekanism-lagen, förutsätter verkställandet av ändringen att den lagstiftning och de proceduranvisningar som anknyter till verkställandet av protokollet omarbetas så att de motsvarar det nya unionsregistret och bestämmelserna i registerförordningen. Detta kan i viss mån ge Energimyndigheten nya uppgifter eller medföra förändringar i myndighetens nuvarande uppgifter.

4.3 Konsekvenser för miljön och hälsan

Åtagandena om utsläppsminskningar under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod täcks redan av EU:s energi- och klimatpaket, varför ett godkännande av den andra åtagandeperioden inte skulle få några konsekvenser för EU:s och dess medlemsstaters utsläpp av växthusgaser.

Enligt de uppgifter som finns att tillgå förekommer det inte några utsläpp i Finland av den nya gas kvävetrifluorid som införlivats i Kyotoprotokollets tillämpningsområde. Det är dock fråga om en stark växthusgas, varför det är viktigt att begränsa utsläppen av denna gas på global nivå.

I Dohaändringen har det fastställts egentliga åtaganden om utsläppsminskningar för 38 av de utvecklade länder som nämns i bilaga B till Kyotoprotokollet. Det genomsnittliga åtagandet om utsläppsminskningar för dessa länder är ungefär -18 procent fram till 2020 jämfört med 1990 års nivå. I dag täcker den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet cirka 14–15 procent av de globala utsläppen av växthusgaser. Motsvarande andel för EU:s, dess medlemsstater och Islands gemensamma åtagande om utsläppsminskningar är cirka 11 procent. Av de stater som deltog i Kyotoprotokollets första åtagandeperiod drog sig Kanada ur protokollet redan innan den första åtagandeperioden hade löpt ut. Ryssland, Japan och Nya Zeeland deltar inte längre med bindande utsläppsminskningar i den andra åtagandeperioden. Nya stater som godkänt Dohaändringen och de åtaganden om utsläppsminskningar som ändringen innehåller är EU-medlemsstaterna Cypern och Malta och därtill Kazakstan och Vitryssland, åtminstone med förbehåll.

I de internationella klimatförhandlingarna är målet dock att 2015 få till stånd ett klimatavtal som omfattar alla FN-stater. Kyotoprotokollets värde ligger snarare i dess roll som förebild än i de utsläppsminskningar som protokollet innebär, eftersom det hittills är det enda internationella avtal om bekämpning av klimatförändringen som grundar sig på regler och bindande åtaganden. Det finns en förväntan på EU och dess medlemsstater om att deras engagemang bland annat ska påskynda de globala avtalsförhandlingarna. Om EU och dess medlemsstater dröjer med att godkänna Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod kan detta få en mycket negativ effekt på de internationella förhandlingarna om ett klimatavtal och därmed även på den globala kampen mot klimatförändringen.

5 Beredningen av ärendet

5.1 Den internationella förhandlingsprocessen

Den förhandlingsprocess som rör ändringarna i Kyotoprotokollet beskrivs ovan i avsnitt 2.1, medan den förhandlingsprocess som rör avtalet om Islands deltagande beskrivs i avsnitt 2.2.3.

5.2 Den nationella beredningen av propositionen

I juni 2013 i det inledande skedet av beredningen av Dohaändringens godkännande begärde miljöministeriet remissyttranden om ändringen och om ändamålsenligheten i att godkänna ändringen. Samtidigt bad man remissinstanserna bland annat ta ställning till vilka eventuella åtgärder som avtalet skulle förutsätta inom remissinstansens förvaltningsområde eller inom det verksamhetsområde som instansen representerar. Flera remissinstanser betonade att Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod inte är tillräcklig för att bekämpa den globala klimatförändringen, och framhöll därför att Finland och EU i framtiden framför allt bör fokusera på förhandlingar om ett nytt heltäckande klimatavtal. Ingen av remissinstanserna motsatte sig att Finland godkänner Dohaändringen, men samtidigt påpekades det att ett godkännande av ändringen inte får innebära ytterligare belastningar för Finland utöver de som man redan har kommit överens om i EU:s klimat- och energipaket.

Den 30 september 2013 tillsatte miljöministeriet en arbetsgrupp med uppgift att utreda en ratificering av ändringarna i Kyotoprotokollet och förutsättningarna för ratificeringen samt att utarbeta ett förslag till regeringens proposition om ratificering av den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet. I arbetsgruppen ingick förutom representanter för miljöministeriet även representanter för utrikesministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet samt arbets- och näringsministeriet. Arbetsgruppen följde även beredningen av EU:s beslut om godkännande och deltog i behandlingen av det som stöd för

statsrådets samordningssystem för EU. Arbetsgruppens mandat löpte ut den 31 maj 2014, varefter beredningen av regeringens proposition fortsatte som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet.

Den 30 juni 2014 sände miljöministeriet utkastet till regeringsproposition på remiss. Utkastet sändes till statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, kommunikationsministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Energimyndigheten, Meteorologiska institutet, Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi, Forststyrelsen, Skogsforskningsinstitutet, Finlands miljöcentral, Teknologiska forskningscentralen, Statistikcentralen, Statens tekniska forskningscentral VTT, Akava rf, Finlands näringsliv EK, Finsk Energiindustri rf, Greenpeace Finland rf, servicecentralen för utvecklingssamarbete Kepa rf, Kemiindustrin rf, Jordens vänner i Finland rf, Skogsindustrin rf, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf, Natur och Miljö rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, STTK rf, Finlands kommunförbund rf, Finlands naturskyddsförbund rf, Teknologindustri rf och WWF Finland rf.

I remissvaren förhöll man sig positivt till ett nationellt godkännande av Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande. I ett flertal remissvar konstaterades det att ett godkännande av den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet inte medför någon väsent-

lig extra börda för Finland. Däremot skulle ett godkännande av ändringen vara viktigt eftersom det skulle främja de internationella klimatförhandlingarna. Flera remissinstanser noterade dock att de parter som genom Dohaändringen förbinder sig att minska sina utsläpp endast står för 14—15 procent av de globala utsläppen av växthusgaser, och att en lösning på problemet med klimatförändringen kräver att ett övergripande och ambitiöst avtal om tiden efter 2020 ingås.

Flera remissinstanser framhöll den betydelse som LULUCF-sektorn samt dess utsläpp och sänkor har för Finland. Vissa remissinstanser betonade att kommissionens genomförandebeslut (2014/224/EU) från april 2014 om överföring av utsläppsenheter till Finland möjliggör ett godkännande av Dohaändringen på nationell nivå.

I vissa remissvar betonades det att EU då remissbehandlingen pågick ännu inte hade godkänt Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande, och att detaljer som rör godkännandet vid behov bör införas i den slutliga regeringspropositionen. I vissa remissvar betonades också de genomförandebestämmelser som ännu inte fått sin slutliga utformning med hänsyn till Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod och som rör artikel 3.7b samt beräknings- och rapporteringsreglerna enligt artiklarna 5, 7 och 8 i protokollet. Slutligen framfördes även allmänna klimatpolitiska ståndpunkter i många remissvar. Innehållet i propositionen har preciserats på basis av remissvaren.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande samt deras förhållande till Finlands lagstiftning**1.1 Dohaändringen**

Artikel 1. Artikeln innehåller ändringar av Kyotoprotokollets artiklar och bilagor.

Enligt punkt A ersätts tabellen i bilaga B till protokollet med en ny tabell. I den nya tabellen anges de kvantifierade åtagandena om begränsning och minskning av utsläpp för de parter i protokollet som gjort åtaganden under protokollets andra åtagandeperiod. Av parterna i protokollet har 36 av de industriländer och övergångsekonomier som anges i bilaga I till klimatkonventionen samt Strecksatsen och EU gjort åtaganden om utsläppsminskningar under protokollets andra åtagandeperiod. Nedan avses med part i bilaga I till klimatkonventionen de parter som definieras i artikel 1.7 i Kyotoprotokollet.

Enligt den tredje kolumnen i den nya tabellen ska EU, dess medlemsstater, inklusive Kroatien, och Island minska sina utsläpp med 20 procent jämfört med 1990 års nivå senast 2020. Enligt fotnot 4 och 8 till tabellen ska EU, dess medlemsstater och Island i enlighet med artikel 4 i protokollet gemensamt att fullgöra de åtaganden som nämns i tabellen i bilaga B.

Enligt fotnot 7 till tabellen har EU erbjudit sig att öka sitt åtagande om utsläppsminskningar till 30 procent under förutsättning att även andra industriländer åtar sig jämförbara utsläppsminskningar och att utvecklingsländerna bidrar i rimlig utsträckning alltefter ansvar och individuell förmåga.

Enligt punkt B ska förteckningen ”Växthusgaser” i bilaga A till Kyotoprotokollet ersättas med en ny förteckning som nu inkluderar gasen kvävetrifluorid (NF₃).

Enligt punkt C ska punkt 1a föras in efter artikel 3.1 i protokollet. Enligt punkten ska parterna i bilaga I se till att deras sammanlagda antropogena utsläpp av de växthusgaser som står upptagna i bilaga A inte överstiger de tilldelade mängder som beräknats enligt bestämmelserna i protokollets bilaga B

och artikel 3. De totala utsläppen bör minskas med minst 18 procent jämfört med 1990 års nivå under den andra åtagandeperioden (2013—2020).

I punkt D och E definieras ett nytt, förenklat förfarande för att ensidigt höja parternas ambitionsnivå. Enligt punkt D ska punkt 1b föras in efter artikel 3.1a i protokollet. Enligt punkten får varje part i bilaga B föreslå en justering för att höja det kvantifierade åtagande om begränsning och minskning av utsläpp som anges i den tredje kolumnen i tabellen i bilaga B. Ett förslag till en sådan justering ska av sekretariatet meddelas parterna minst tre månader före mötet för partskonferensen i dess funktion som möte mellan parterna i protokollet, vid vilket justeringen föreslås för antagande.

Enligt punkt E ska punkt 1c föras in efter artikel 3.1b i protokollet. En justering i enlighet med artikel 3.1b ska anses ha antagits av partskonferensen, i sin funktion som möte mellan parterna i protokollet, såvida inte mer än tre fjärdedelar av de parter som är närvarande och röstar gör invändningar mot antagandet.

Under den första åtagandeperioden skulle en motsvarande justering ha inneburit en ändring av bilaga B till protokollet. Godkännandet och ikraftträdandet av ändringen skulle ha krävt ett förfarande enligt artikel 21 i protokollet. Det nya förfarandet för justering av ambitionsnivån i enlighet med artikel 3.1b och 3.1c är således avsevärt enklare än tidigare.

Enligt punkt F ska punkt 7a föras in efter artikel 3.7 i protokollet. I den föreskrivs om beräkningen av den tilldelade mängden under protokollets andra åtagandeperiod. Enligt punkten ska den tilldelade mängden för varje part i bilaga I till klimatkonventionen vara lika med det procenttal som anges för parten i den tredje kolumnen i tabellen i bilaga B av dess sammanlagda antropogena utsläpp av växthusgaser enligt bilaga A år 1990 uttryckt i koldioxidekvivalenter eller det basår eller den basperiod som fastställts i enlighet med artikel 3.5 multiplicerad med talet åtta. De parter i bilaga I till klimatkonventionen för vilka en förändring av markanvändning och

skogsbruk år 1990 utgjorde en nettokälla för utsläpp av växthusgaser ska i sina utsläpp för basåret eller basperioden 1990 inkludera det sammanlagda, antropogena utsläppet av växthusgaser från källor uttryckt i koldioxid-ekvivalenter minskat med upptag i kolsänkor år 1990 som härrör från förändringen av markanvändningen. Bestämmelsen motsvarar beräkningsmetoden för den tilldelade utsläppsmängden under protokollets första åtagandeperiod.

Enligt punkt G ska punkt 7b föras in efter artikel 3.7a i protokollet. I punkten föreskrivs att en positiv skillnad mellan den tilldelade mängden för den andra åtagandeperioden för en part i bilaga I och de genomsnittliga årliga utsläppen under de första tre åren av den föregående åtagandeperioden multiplicerad med åtta ska överföras till denna parts annulleringskonto. Syftet med denna höjning av åtagandet om utsläppsminskningar är att hindra protokollsparterna från att öka sina utsläpp under den andra åtagandeperioden så att de överskrider en utsläppsnivå motsvarande genomsnittsvärdet under 2008—2010.

Enligt punkt H ska orden ”beräkning beträffande fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid som avses i punkt 7 ovan” i artikel 3.8 ersättas med ”beräkning beträffande fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid som avses i punkterna 7 och 7a ovan”.

Enligt punkt I ska punkt 8a föras in efter artikel 3.8 i protokollet. Enligt punkten har varje part i bilaga I till klimatkonventionen rätt att välja 1995 eller 2000 som basår för beräkningen beträffande kvävetrifluorid.

Enligt punkt J ska punkt 12a och 12b föras in efter artikel 3.12 i protokollet. Enligt punkt 12a kan alla enheter som genereras från marknadsbaserade mekanismer som inrättas genom konventionen eller dess instrument användas av de parter som är upptagna i bilaga 1 för att bistå dem med att fullgöra sina åtaganden om minskning av utsläpp enligt artikel 3. Alla enheter som en part förvärvar från en annan part i konventionen ska läggas till den förvärvande partens tilldelade mängd och subtraheras från den överförande partens mängd enheter. I punkt 12b föreskrivs att när enheter som genereras från marknadsbaserade mekanismer används för

att fullgöra åtaganden enligt artikel 3 ska en andel av dessa enheter användas för att täcka administrativa kostnader samt för att bistå parter som är utvecklingsländer som är särskilt sårbara för de negativa effekterna av klimatförändringar att täcka anpassningskostnader, om dessa enheter förvärvas enligt artikel 17. Bestämmelserna innebär att eventuella nya marknadsmekanismer som inrättas inom ramen för klimatkonventionen kan användas för att fullgöra åtaganden under Kyoto-protokollets andra åtagandeperiod. Den s.k. share of proceeds-avgiften, som tidigare endast gällde mekanismen för ren utveckling (CDM), kommer framöver att gälla alla mekanismer.

Enligt punkt K ska det i artikel 4.2 i Kyoto-protokollet göras en ändring som gäller tidpunkten för anmälan om villkoren i överenskommelsen om bördefördelning enligt artikel 4. Enligt den nya texten kan parterna göra anmälan den dag de deponerar sina ratifikations-, godtagande-, godkännande eller anslutningsinstrument eller den dag de deponerar sina instrument för godkännande av en ändring av bilaga B i enlighet med artikel 3.9. Den ändrade bestämmelsen möjliggör en överenskommelse om bördefördelning också under protokollets andra åtagandeperiod.

Enligt punkt L ska artikel 4.3 i protokollet ändras så att hänvisningen till artikel 3.7 ersätts med orden ”artikel 3 som den avser”.

Artikel 2. Enligt artikeln träder ändringen i kraft i enlighet med artiklarna 20 och 21 i Kyoto-protokollet. Ikraftträdandet av ändringen beskrivs nedan i avsnitt 3.

1.2 Avtalet om Islands deltagande

Artikel 1. Enligt artikeln är syftet med avtalet att fastställa villkoren för Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av EU:s, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyoto-protokollet, och att möjliggöra ett effektivt genomförande av Islands deltagande, även med avseende på rapporterings-skyldigheten.

Artikel 2. I artikeln definieras vissa uttryck som används i avtalet (Kyoto-protokollet, Dohaändringen, villkor för det gemensamma fullgörandet, direktivet om handel med ut-

släppsrätter). Med villkor för det gemensamma fullgörandet avses de villkor som anges i bilaga 2 till avtalet. Med direktivet om handel med utsläppsrätter avses direktivet om handel med utsläppsrätter (2013/87/EG) inklusive ändringar.

Artikel 3. Enligt punkt 1 är parterna överens om att gemensamt fullgöra sina kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod i enlighet med villkoren i bilaga 2. Enligt punkt 2 ska Island vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att dess sammanlagda antropogena utsläpp av de växthusgaser som står upptagna i bilaga A till Kyotoprotokollet och som inte omfattas av direktivet om handel med utsläppsrätter inte överskrider Islands tilldelade mängd, som fastställs i bilaga 2. Enligt punkt 3 ska Island i slutet av den andra åtagandeperioden återlösa från sina nationella register tilldelade utsläppsenheter motsvarande växthusgasutsläppen från källor och minskningar genom upptag i sänkor som omfattas av Islands tilldelade mängd.

Artikel 4. I artikeln föreskrivs om hur EU-lagstiftning som är relevant för avtalet ska tillämpas på Island. Enligt punkt 1 definieras de EU-rättsakter som är bindande för och tillämpliga på Island i bilaga 1 till avtalet. När dessa rättsakter innehåller hänvisningar till medlemsstaterna i EU, ska hänvisningarna för avtalets ändamål också förstås som hänvisningar till Island. Enligt punkterna 2 och 3 kan en kommitté som inrättats genom artikel 6 i avtalet besluta om att ändra bilaga 1 samt om tekniska aspekter för tillämpningen av de rättsakter som förtecknas i bilaga 1. Enligt punkt 4 ska man för ikraftträdandet av ändringar av bilaga 1 som kräver ändringar av Islands primärrätt ta hänsyn till den tid som krävs för Island att anta ändringarna av primärrätten samt till behovet att säkerställa att kraven i Kyotoprotokollet och i de beslut som fattas under partsmötena efterlevs. Enligt punkt 5 är det särskilt viktigt att kommissionen också genomför samråd med experter från Island innan den antar delegerade akter som förtecknas eller kommer att förtecknas i bilaga 1.

Artikel 5. Enligt punkt 1 ska Island senast den 15 april 2015 lämna sin rapport till kli-

matkonventionens sekretariat för att underlätta beräkningen av den tilldelade mängd som fastställs för Island. Enligt punkt 2 ska EU senast den 15 april 2015 lämna sin rapport till klimatkonventionens sekretariat för att underlätta beräkningen av den gemensamma tilldelade mängden till parterna i överenskommen om bördefördelning.

Artikel 6. Genom punkt 1 inrättas en kommitté för gemensamt fullgörande, bestående av företrädare för parterna. Enligt punkt 2 ska kommittén säkerställa att avtalet genomförs och fungerar på ett effektivt sätt. Kommittén ska fatta beslut med konsensus. Enligt punkt 3 ska kommittén sammanträda på begäran av en eller flera av avtalsparterna eller på initiativ av EU. Begäran om sammankallande av kommittén ska ställas till EU. Enligt punkt 4 ska företrädarna för EU och dess medlemsstater i denna kommitté till en början vara de personer som företräder kommissionen och medlemsstaterna i den kommitté för klimatförändringar som inrättats i enlighet med artikel 26 i förordningen om en övervakningsmekanism. Islands företrädare utses av landets ministerium för miljö och naturresurser. Kommitténs möten ska om möjligt anordnas i anslutning till mötena i kommittén för klimatförändringar. Enligt punkt 5 ska kommittén anta sin arbetsordning med konsensus.

Artikel 7. Enligt artikeln kan det inte göras några förbehåll i fråga om avtalet.

Artikel 8. I artikeln föreskrivs om efterlevnaden av avtalet och dess varaktighet. Enligt punkt 1 ingås avtalet för perioden fram till utgången av den ytterligare perioden för fullgörande av åtagandena under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod, eller till dess att man för samtliga parter har löst alla eventuella frågor rörande genomförandet enligt Kyotoprotokollet för den aktuella åtagandeperioden eller det gemensamma fullgörandet, beroende på vilket som inträffar senast. Avtalet kan inte sägas upp tidigare.

Enligt punkt 2 ska Island anmäla eventuella faktiska eller förestående brister i efterlevnaden av avtalet till den kommitté som avses i artikel 6. Sådana brister måste ges en motivering som kan godkännas av kommitténs medlemmar senast 30 dagar efter dagen för

anmälan. I annat fall utgör bristen på efterlevnad en överträdelse av avtalet.

Enligt punkt 3 ska Island, i fall av överträdelse av avtalet eller om Island invänder mot ändringar av bilaga 1 i enlighet med artikel 4.2, under protokollets andra åtagandeperiod redovisa de sammanlagda utsläppen från källor och upptag i sänkor i Island som omfattas av protokollet, inklusive utsläpp från källor som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter, i enlighet med det åtagande om utsläppsminskning som anges i bilaga B till protokollet. Island ska då i slutet av den andra åtagandeperioden återlösa från sina nationella register tilldelade utsläppsenheter som motsvarar dessa utsläpp.

Artikel 9. Enligt artikeln ska originalet till avtalet deponeras hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd. Originalet har lika giltighet på alla Europeiska unionens officiella språk och på isländska.

Artikel 10. I artikeln föreskrivs om deponering av ratifikationsinstrument. Enligt punkt 1 ska varje part deponera sitt ratifikationsinstrument hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd, antingen före eller samtidigt med deponeringen av sitt godtagandeinstrument för Dohaändringen hos FN:s generalsekreterare. Enligt punkt 2 ska Island deponera sitt godtagandeinstrument för Dohaändringen hos FN:s generalsekreterare i enlighet med artiklarna 20.4 och 21.7 i Kyotoprotokollet senast på dagen för deponeringen av det sista godtagandeinstrumentet från EU eller dess medlemsstater.

Artikel 11. Enligt artikeln träder avtalet i kraft den nittionde dagen efter den dag då alla avtalsparter har deponerat sina ratifikationsinstrument.

Bilaga 1. I bilagan anges i enlighet med artikel 4 i avtalet den EU-lagstiftning som är bindande för och tillämpas på Island. I punkt 1 anges förordningen om en övervakningsmekanism, förutom artiklarna 4, 7 f, 15—20 och 22. Artikel 21 i förordningen om en övervakningsmekanism ska gälla i tillämpliga fall. I punkt 2 anges befintliga och framtida delegerade akter och genomförandeakter med stöd av förordningen om en övervakningsmekanism.

Bilaga 2. I bilagan anges villkoren för det gemensamma fullgörandet.

I punkt 1 anges parterna i överenskommelsen om bördefördelning, dvs. EU, dess medlemsstater och Island.

I punkt 2 anges villkoren för det gemensamma fullgörandet enligt artikel 3 i Kyotoprotokollet. I första strecksatsen föreskrivs att parterna i överenskommelsen gemensamt ska se till att EU:s medlemsstaters och Islands sammanlagda utsläpp inte överstiger deras gemensamt tilldelade mängd. Den gemensamt tilldelade mängden beräknas enligt bestämmelserna i artikel 3 i Kyotoprotokollet och dess bilaga B.

Enligt punkt 2 andra strecksatsen ska medlemsstaternas och Islands utsläppsminskningsmål i fråga om luft- och sjöfart endast inkludera utsläpp från inrikesflygningar och nationell sjöfart. Detta påverkar inte EU:s strikta åtaganden inom ramen för energi- och klimatpaketet eller eventuella åtgärder som gäller luft- och sjöfart.

Enligt punkt 2 tredje strecksatsen kan varje part i överenskommelsen höja sin ambitionsnivå genom att överföra utsläppsenheter till sitt nationella annulleringskonto. Parterna ska gemensamt lägga fram den information som krävs enligt punkt 9 i partsmötets beslut 1/CMP.8 och som hänför sig till höjningar av ambitionsnivån enligt artikel 3.1b och 3.1c i Kyotoprotokollet. Parterna ska gemensamt lägga fram förslag om att höja ambitionsnivån enligt artikel 3.1b och 3.1c i protokollet.

Enligt punkt 2 fjärde strecksatsen ska parterna självständigt tillämpa artikel 3.3 och 3.4 i protokollet och beslut som fattats inom ramen för dessa artiklar.

Enligt punkt 2 femte strecksatsen ska det gemensamma basårsutsläppet för parterna i överenskommelsen motsvara summan av de utsläpp under respektive basår som gäller för varje medlemsstat och Island.

I punkt 2 sjätte strecksatsen föreskrivs att om förändring av markanvändning och skogsbruk år 1990 utgjorde en nettokälla för utsläpp av växthusgaser för en medlemsstat eller Island ska den parten, i enlighet med artikel 3.7a i Kyotoprotokollet, i sina utsläpp för basåret eller basperioden 1990 inkludera det sammanlagda, antropogena utsläppet av växthusgaser från källor uttryckt i koldioxid-ekvivalenter minskat med upptag i kolsänkor år 1990 som härrör från förändringen av

markanvändningen. Artikel 3.7a i protokollet beaktas således vid beräkningen av den mängd som gemensamt tilldelats parterna i överenskommelsen.

Enligt punkt 2 sjunde strecksatsen ska artikel 3.7b i protokollet tillämpas på den mängd som gemensamt tilldelats parterna i överenskommelsen för den andra åtagandeperioden och på de sammanlagda genomsnittliga årliga utsläppen för parterna i överenskommelsen under de första tre åren av den första åtagandeperioden multiplicerade med åtta.

I punkt 3 i bilagan anges de utsläppsnivåer som tilldelats respektive part i överenskommelsen. Det gemensamma kvantifierade åtagandet om begränsning och minskning av utsläpp för parterna uppgår till 80 procent i enlighet med den tredje kolumnen i bilaga B till Kyotoprotokollet. Den mängd som gemensamt tilldelats parterna fastställs enligt artikel 3.7a samt artikel 8 och 8a i protokollet. EU ska lämna en rapport enligt punkt 2 i beslut 2/CMP.8 för att underlätta beräkningen.

Utsläppsnivån för EU fastställs som skillnaden mellan den mängd som gemensamt tilldelats parterna i överenskommelsen och medlemsstaternas och Islands sammanlagda utsläppsnivåer. Medlemsstaternas och Islands respektive utsläppsnivåer motsvarar de mängder som anges i tabellen i bilagan plus de mängder som resulterar av beräkningen enligt artikel 3.7a i protokollet. De mängder som tilldelats parterna i överenskommelsen ska motsvara deras respektive utsläppsnivåer.

Utsläpp som omfattas av systemet för handel med utsläppsrätter hör till EU:s tilldelade mängd i den mån dessa utsläpp omfattas av Kyotoprotokollet. De mängder som tilldelats varje medlemsstat och Island inkluderar utsläpp från källor och upptag i kolsänkor inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln. Detta inkluderar också utsläpp från källor och upptag i sänkor till följd av förändrad markanvändning och skogsbruk enligt artikel 3.3 och 3.4 i protokollet samt utsläpp av kvävetrifluorid.

Parterna i överenskommelsen ska lämna separata rapporter om utsläpp från källor och upptag i sänkor som ingår i deras respektive tilldelade mängder.

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta Nationernas ramkonvention om klimatförändring som hör till området för lagstiftningen

1 §. Enligt paragrafen sätts de bestämmelser i Dohaändringen som hör till området för lagstiftningen i kraft på lagnivå sådana Finland har förbundit sig till dem. För de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen redogörs i det avsnitt som behandlar behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Om sättandet i kraft av de bestämmelser i Dohaändringen som inte hör till området för lagstiftningen och om ikraftträdandet av lagen bestäms vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet samtidigt som ändringen träder i kraft för Finlands del.

2.2 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring som hör till området för lagstiftningen

1 §. Enligt paragrafen sätts de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om Islands deltagande i kraft på lagnivå sådana Finland har förbundit sig till dem. För de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen redogörs i det avsnitt som behandlar behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Om sättandet i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen och om ikraftträdandet av lagen bestäms vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen om börd fördelning träder i kraft för Finlands del.

3 Ikraftträdande

Parterna i Kyotoprotokollet ska godkänna Dohaändringen i enlighet med sina egna förfaranden. I enlighet med artiklarna 20 och 21 i Kyotoprotokollet träder en ändring i kraft för de parter som har godtagit ändringen den nittionde dagen efter den dag då depositarien har mottagit godtagandeinstrument från minst tre fjärdedelar av parterna i protokollet. För att Dohaändringen ska träda i kraft krävs således att 144 av de 192 parterna i Kyotoprotokollet godkänner ändringen. Vid utgången av 2014 har 23 parter godkänt den.

Avtalet om Islands deltagande träder enligt artikel 11 i avtalet i kraft den nittionde dagen efter den dag då alla avtalsparter har deponerat sina ratifikationsinstrument hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd.

Lagarna om sättande i kraft av de bestämmelser i Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande som hör till området för lagstiftningen föreslås träda i kraft samtidigt som ändringen och avtalet, vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet.

Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande innehåller bestämmelser som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Åtagandet om utsläppsminskningar enligt artikel 1 C i Dohaändringen och bestämmelsen om gemensamt fullgörande av åtaganden enligt artikel 3 i avtalet om Islands deltagande kan betraktas som sådana bestämmelser om miljövard som avses i 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland. För att Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande ska kunna sättas i kraft i landskapet Åland måste lagtinget således ge sitt bifall enligt 59 § 1 mom. i självstyrelselagen.

Enligt avsnitt II i beslut 1/CMP.8 om Dohaändringen kan ändringen tillämpas redan innan den träder i kraft internationellt antingen genom att avtalet tillämpas temporärt (punkt 5) eller genom att åtagandena för den andra åtagandeperioden genomförs i enlighet med nationell lagstiftning och nationella förfaranden från och med den 1 januari 2013 till dess att ändringen träder i kraft (punkt 6). EU genomför ändringarna i enlighet med punkt 6

om genomförandet i ovannämnda beslut. Även Finland genomför sina åtaganden genom EU-lagstiftningen och genom att göra de ändringar som åtagandena kräver i enlighet med den nationella lagstiftningen. Förfarandet beskrivs närmare i avsnitt 4.1.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Behörighetsfördelningen mellan EU och medlemsstaterna

Dohaändringen är ett så kallat blandat avtal, som innehåller bestämmelser som hör till såväl EU:s som medlemsstaternas behörighet. Även avtalet om Islands deltagande är ett blandat avtal. Enligt grundlagsutskottets etablerade praxis ska riksdagen godkänna blandade avtal som innehåller bestämmelser som hör till unionens och medlemsstaternas behörighet endast till den del de hör till den nationella behörigheten (GrUU 6/2001 rd, GrUU 31/2001 rd och GrUU 16/2004 rd).

Enligt artikel 4.2 e i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*, har unionen och medlemsstaterna delad behörighet i miljöfrågor. Inom dessa områden har medlemsstaterna behörighet endast i den mån som unionen inte har utövat sin behörighet. I artiklarna 191 och 192 i EUF-fördraget preciseras unionens behörighet i miljöfrågor. EU har utövat sin behörighet enligt dessa bestämmelser genom 2009 års klimat- och energipaket, i vilket EU:s interna utsläppsminskningsmål för år 2020 har fastställts. EU uppfyller detta mål i enlighet med såväl direktivet om handel med utsläppsrätter som beslutet om bördefördelning.

Utsläppshandeln regleras inom EU genom fullständigt harmoniserad lagstiftning. De sektorer och utsläpp som omfattas av direktivet om handel med utsläppsrätter hör därmed till EU:s exklusiva behörighet. Genomförandet av utsläppsminskningar i de sektorer som inte ingår i systemet för handel med utsläppsrätter hör däremot till medlemsstaternas behörighet. Unionens lagstiftning begränsar

dock i viss mån medlemsstaternas behörighet. I EU:s beslut om bördefördelning (406/2009/EG) fastställs ett nationellt utsläppsminskingsmål för de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln, bortsett från LULUCF-sektorn och utsläpp av kvävetrifluorid, men beslutet innehåller inga närmare bestämmelser om åtgärder för att genomföra minskningarna. De skyldigheter som anges i den övriga sektorsspecifika lagstiftningen om klimatmål — RES-direktivet, direktivet om bränslekvalitet och direktivet om byggnaders energiprestanda – begränsar medlemsstaternas behörighet när det gäller genomförandet av den nationella klimatpolitiken, även utanför de sektorer som omfattas av utsläppshandeln.

Således hör ett åtagande om utsläppsminskningar enligt artikel 1 C i Dohaändringen, i enlighet med tabellen i artikel 1 A i ändringen, till Finlands behörighet inom de sektorer som inte omfattas av systemet med utsläppshandel, dock med beaktande av de begränsningar i genomförandet av åtgärder för utsläppsminskning som unionens sektorsspecifika lagstiftning medför. Unionens sektorsspecifika lagstiftning beskrivs närmare i avsnitt 2.2.2 i allmänna motiveringen. Finland har behörighet i synnerhet i fråga om åtgärder inom LULUCF-sektorn och i fråga om kvävetrifluoridutsläpp, som i enlighet med artikel 1 B i Dohaändringen nu ska omfattas av protokollets tillämpningsområde.

Enligt artikel 1 D och 1 E i Dohaändringen kan en part i protokollet höja ambitionsnivån för sitt åtagande om utsläppsminskning genom ett förenklat förfarande. Enligt tredje strecksatsen i punkt 2 i bilaga 2 till avtalet om Islands deltagande ska parterna i avtalet gemensamt föreslå en höjning av ambitionsnivån för det gemensamma fullgörandet av åtagandena. Vid beslut om ett sådant förslag tillämpas på fördelningen av behörighet vad som anges ovan med avseende på artikel 1 C i ändringen.

I artikel 1 F—H och J i Dohaändringen kompletteras och preciseras bestämmelserna i artikel 3 i Kyotoprotokollet. Dessa ändringar av artikel 3 i protokollet hänför sig till genomförandet av åtagandet om utsläppsminskningar under den andra åtagandeperioden. På fördelningen av behörighet tillämpas

vad som anges ovan med avseende på artikel 1 C i ändringen.

I artikel 1 I i Dohaändringen definieras basåret för utsläpp av kvävetrifluorid. Dessa utsläpp och därmed även fastställandet av basåret för utsläppen hör till Finlands behörighet.

Enligt artikel 1 K och L i Dohaändringen ska ordalydelsen i artikel 4.2 och 4.3 i Kyotoprotokollet ändras. Artikel 4 i protokollet innehåller bestämmelser om gemensamt fullgörande av åtaganden enligt artikel 3 i protokollet. I fråga om det gemensamma fullgörandet tillämpas på fördelningen av behörighet vad som anges ovan med avseende på artikel 1 C i ändringen.

I artikel 3 och bilaga 2 till avtalet om Islands deltagande föreskrivs om avtalsparternas gemensamma fullgörande av åtagandena om utsläppsminskningar under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod enligt artikel 4 i protokollet. De övriga bestämmelserna i avtalet om Islands deltagande hänför sig till genomförandet av bestämmelserna i artikel 3 och bilaga 2 och i synnerhet till Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av EU:s, dess medlemsstaters och Islands åtaganden. På fördelningen av behörighet tillämpas således i fråga om hela avtalet vad som anges ovan med avseende på artikel 1 C i ändringen.

Bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis hör en bestämmelse i ett fördrag till området för lagstiftningen om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller enligt

grundlagen ska föreskrivas i lag, eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. En bestämmelse i ett internationellt åtagande hör sålunda till området för lagstiftningen oberoende av om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000, GrUU 12/2000 rd).

Grundlagsutskottet har vidare slagit fast att de bestämmelser som indirekt påverkar innehållet i och tillämpningen av dels bestämmelserna om ansvar, dels andra materiella avtalsbestämmelser i avtalet hör till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

Utsläppsminskningar inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln hör till Finlands behörighet. Dessa sektorer regleras noga genom den gällande lagstiftningen. Den lagstiftning som gäller Finlands nationella genomförande av klimatmålen beskrivs ovan i avsnitt 2.3 i allmänna motiveringen.

Därmed måste åtagandet om utsläppsminskning enligt artikel 1 C i Dohaändringen, i enlighet med tabellen i artikel 1 A i ändringen, betraktas som en sådan bestämmelse som hör till området för lagstiftningen och som enligt 94 § 1 mom. i grundlagen kräver riksdagens samtycke.

Bestämmelserna enligt punkterna B, D–G, I och J i Dohaändringen påverkar innehållet i och tillämpningen av åtagandet om utsläppsminskning enligt artikel 1 C i ändringen. Dessa bestämmelser hör således till området för lagstiftningen och godkännandet av dem kräver riksdagens samtycke.

Bestämmelserna enligt artikel 1 H, K och L i Dohaändringen är tekniska korrigeringar av ordalydelsena i protokolltexten, och de påverkar inte innehållet i eller tillämpningen av de materiella bestämmelserna i Kyotoprotokollet eller Dohaändringen. Dessa bestämmelser hör således inte till området för lagstiftningen och för godkännandet av dem krävs inte riksdagens samtycke.

Avtalet om Islands deltagande har direkt inverkan på innehållet i och tillämpningen av åtagandet om utsläppsminskning enligt artikel 1 C i Dohaändringen. För Finland innebär ett gemensamt fullgörande av åtaganden enligt artikel 3 och bilaga 2 i avtalet om Islands deltagande i praktiken att åtagandet om ut-

släppsminskning enligt artikel 1 C i Dohaändringen ersätts med ett åtagande enligt den bördefördelning som anges i avtalet.

De övriga bestämmelserna i avtalet om Islands deltagande påverkar innehållet i och tillämpningen av det gemensamma fullgörandet av EU:s, dess medlemsstaters och Islands åtaganden enligt artikel 3 och bilaga 2 i avtalet. Bestämmelserna i avtalet om Islands deltagande hör således till området för lagstiftningen och godkännandet av avtalet kräver riksdagens samtycke.

Grundlagsutskottet har ansett det ändamålsenligt att riksdagen uttrycker sitt samtycke genom ett beslut även i fråga om meddelanden om bestämmelser i avtal som omfattas av riksdagens behörighet och som inverkar på innehållet i en för Finland bindande internationell förpliktelse eller förpliktelses omfattning i relation till avtalet (GrUU 45/2000 rd, GrUU 21/2003 rd).

Artikel 3 i Kyotoprotokollet möjliggör ett gemensamt fullgörande av åtaganden enligt artikeln, men det är först genom en anmälan enligt artikel 4.2 som parterna i överenskommelsen om bördefördelning på internationell nivå anger att åtagandena är gemensamma. Enligt artikel 4.6 i protokollet bär Finland, om det gemensamma utsläppsminskningens målet inte uppnås, ansvaret för sin anmälda utsläppsnivå enligt artikel 4.2. Därmed måste en anmälan om villkoren i överenskommelsen om bördefördelning mellan EU, dess medlemsstater och Island enligt artikel 4.2 i protokollet anses ha inverkan på innehållet i och omfattningen av Finlands internationella åtagande i relation till ändringen av Kyotoprotokollet. Anmälan kräver således riksdagens samtycke.

Enligt artikel 5.1 i rådets beslut om godkännande ska varje medlemsstat samtidigt som instrumentet för godtagande av Dohaändringen deponeras lämna en anmälan om villkoren i överenskommelsen om bördefördelning i enlighet med artikel 4.2 i protokollet.

Enligt avsnitt II i beslut 1/CMP.8 om Dohaändringen kan ändringen tillämpas redan innan den träder i kraft internationellt. Enligt punkt 5 kan en part tillämpa ändringen temporärt innan avtalet träder i kraft, om den skriftligen informerar depositarien om sin

avsikt. Enligt punkt 6 ska en part som inte tillämpar ändringen temporärt med stöd av punkt 5 genomföra åtagandena för den andra åtagandeperioden enligt sin nationella lagstiftning och sina nationella förfaranden från och med den 1 januari 2013 till dess att ändringen träder i kraft.

För många parter, inklusive Finland, är en temporär tillämpning möjlig, men förutsätter enligt landets författning samma nationella förfarande som för att godkänna avtalet. En temporär tillämpning skulle således inte påskynda genomförandet av Dohaändringen. Punkt 6 om genomförandet fogades till beslutet om Dohaändringen på förslag av EU. Bakgrunden till förslaget var att EU-lagstiftningen redan innehåller de kommande ändringarna. I samband med godkännandet av Dohaändringen beslutade Europeiska unionens råd att EU inte ska tillämpa Dohaändringen temporärt, utan EU genomför ändringarna från och med den 1 januari 2013 i enlighet med avsnitt II punkt 6 i beslutet om Dohaändringen. Kommissionen har betonat att en temporär tillämpning av Dohaändringen är frivillig även för medlemsstaterna.

Regeringen anser att det är ett bättre alternativ även för Finland att man genomför åtagandena genom landets nationella lagstiftning i enlighet med avsnitt II punkt 6 i beslutet om Dohaändringen. Att genomföra ändringarna innan de träder i kraft innebär inte ett internationellt rättsligt åtagande och kräver ingen separat anmälan till depositarien. Detta innebär att Finland genomför sina åtaganden genom EU-lagstiftningen och gör de ändringar som åtagandena kräver i enlighet med den nationella lagstiftningen.

4.2 Behandlingsordning

Dohaändringen eller avtalet om Islands deltagande innehåller inte bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. Lagförslagen i propositionen gäller inte grundlagen på det sätt som avses i dess 95 § 2 mom. Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande kan enligt regeringens uppfattning godkännas med röstmajoritet och förslagen till lagar om sättande i kraft av dem kan godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att riksdagen godkänner de i Doha den 8 december 2012 antagna ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring samt det i Bryssel den 19 februari 2015 ingångna avtalet mellan Europeiska unionen, dess medlemsstater och Island om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring, till den del de hör till Finlands behörighet, och

att riksdagen godkänner att det lämnas en sådan anmälan om villkoren i överenskommelsen om bördefördelning mellan Europeiska unionen, dess medlemsstater och Island som avses i artikel 4.2 i protokollet.

Eftersom Dohaändringen och avtalet om Islands deltagande innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

*Lagförslag***1.****Lag**

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i de i Doha den 8 december 2012 antagna ändringarna av Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i ändringarna av protokollet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2.

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 19 februari 2015 ingångna avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Island, å andra sidan, rörande Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till

Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 12 februari 2015

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

ANTTI RINNE

Miljöminister *Sanni Grahn-Laasonen*

Dohaändringen av Kyotoprotokollet**ARTIKEL 1****Ändring****A. Bilaga B till Kyotoprotokollet**

Följande tabell ska ersätta tabellen i bilaga B till protokollet:

1	2	3	4	5	6
<i>Part</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2008—2012) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Referensår¹</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (uttryckt i procent för referensåret)¹</i>	<i>Utfästelser om minskning av växthusgasutsläppen senast 2020 (i procent för referensåret)²</i>
Australien	108	99,5	2000	98	-5 till -15 % eller -25 % ³
Österrike	92	80 ⁴	NA	NA	
Vitryssland ^{5*}		88	1990	NA	-8 %
Belgien	92	80 ⁴	NA	NA	
Bulgarien*	92	80 ⁴	NA	NA	
Kroatien	95	80 ⁶	NA	NA	-20 %/-30 % ⁷
Cypern		80 ⁴	NA	NA	
Tjeckien*	92	80 ⁴	NA	NA	
Danmark	92	80 ⁴	NA	NA	
Österrike	92	80 ⁴	NA	NA	
Europeiska unionen	92	80 ⁴	1990	NA	-20 %/-30 % ⁷
Finland	92	80 ⁴	NA	NA	
Frankrike	92	80 ⁴	NA	NA	
Tyskland	92	80 ⁴	NA	NA	
Grekland	92	80 ⁴	NA	NA	
Ungern*	94	80 ⁴	NA	NA	
Island	110	80 ⁸	NA	NA	
Irland	92	80 ⁴	NA	NA	
Italien	92	80 ⁴	NA	NA	
Kazakstan*		95	1990	95	-7 %
Lettland*	92	80 ⁴	NA	NA	

1	2	3	4	5	6
<i>Part</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2008—2012) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Referensår¹</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (uttryckt i procent för referensåret)¹</i>	<i>Utfästelser om minskning av växthusgasutsläppen senast 2020 (i procent för referensåret)²</i>
Liechtenstein	92	84	1990	84	-20 %/-30 % ⁹
Litauen*	92	80 ⁴	NA	NA	
Luxemburg	92	80 ⁴	NA	NA	
Malta		80 ⁴	NA	NA	
Monaco	92	78	1990	78	-30 %
Nederländerna	92	80 ⁴	NA	NA	

1	2	3	4	5	6
<i>Part</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2008—2012) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>	<i>Referensår¹</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2013—2020) (uttryckt i procent för referensåret)¹</i>	<i>Utfästelser om minskning av växthusgasutsläppen senast 2020 (i procent för referensåret)²</i>
Norge	101	84	1990	84	-30 % till -0 % ¹⁰
Polen*	94	80 ⁴	NA	NA	
Portugal	92	80 ⁴	NA	NA	
Rumänien*	92	80 ⁴	NA	NA	
Slovakien*	92	80 ⁴	NA	NA	
Slovenien*	92	80 ⁴	NA	NA	
Spanien	92	80 ⁴	NA	NA	
Sverige	92	80 ⁴	NA	NA	
Schweiz	92	84,2	1990	NA	-20 % till -30 % ¹¹
Ukraina*	100	76 ¹²	1990	NA	-20 %
Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland	92	80 ⁴	NA	NA	
<i>Part</i>	<i>Kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (2008—2012) (i procent av utsläpp för basår eller basperiod)</i>				
Kanada ¹³	94				
Japan ¹⁴	94				
Nya Zeeland ¹⁵	100				
Ryska federationen ^{16*}	100				

Förkortning: NA = ej tillämpligt.

* Länder under övergång till marknadsekonomi.

Alla uppgifter i fotnoterna nedan, utom fotnoterna 1, 2 och 5, har lämnats via meddelanden från respektive part.

¹ Ett referensår kan användas av en part på frivillig grund för att i eget syfte uttrycka partens kvantifierade åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp (quantified emission limitation or reduction commitment, QELRC) i procent av utsläppen för det året, vilket inte är internationellt bin-

- dande enligt Kyotoprotokollet, utöver sina QELRC i förhållande till basåret i andra och tredje kolumnerna i denna tabell som är internationellt rättsligt bindande.
- ² Ytterligare information om dessa utfästelser återfinns i dokument FCCC/SB/2011/INF.1/rev.1 och FCCC/KP/AWG/2012/MISC.1, add.1 och add.2.
- ³ Australiens QELRC under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet överensstämmer med uppnåendet av Australiens villkorslösa 2020-mål på 5 % under 2000 års nivå. Australien behåller möjligheten att senare höja sitt 5-procentsmål för 2020 till 15 eller 25 % under 2000 års nivå, under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Denna referens innebär att utfästelserna enligt Cancúnöverenskommelserna bibehålls och medför inte ett nytt rättsligt bindande åtagande enligt detta protokoll eller tillhörande regler och föreskrifter.
- ⁴ De QELRC som fastställts för Europeiska unionen och dess medlemsstater för den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet bygger på förutsättningen att dessa kommer att fullgöras gemensamt av Europeiska unionen och dess medlemsstater i enlighet med artikel 4 i Kyotoprotokollet. De fastställda QELRC påverkar inte den efterföljande anmälan från Europeiska unionen och dess medlemsstater om att det har ingåtts ett avtal om att fullgöra åtagandena gemensamt i enlighet med Kyotoprotokollet.
- ⁵ Tillfogad i bilaga B genom en ändring som antogs enligt beslut 10/CMP.2. Denna ändring har ännu inte trätt i kraft.
- ⁶ Kroatens QELRC för den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet bygger på förutsättningen att Kroatien kommer att fullgöra åtagandet gemensamt med Europeiska unionen och dess medlemsstater i enlighet med artikel 4 i Kyotoprotokollet. Kroatiens anslutning till Europeiska unionen ska följaktligen inte påverka dess deltagande i en sådan överenskommelse om gemensamt fullgörande enligt artikel 4 eller dess QELRC.
- ⁷ Som en del av ett globalt och övergripande avtal för perioden efter 2012 upprepar Europeiska unionen sitt villkorade erbjudande om en minskning på 30 % fram till 2020 jämfört med 1990 års nivåer, förutsatt att andra industriländer åtar sig att göra jämförbara utsläppsminskningar och att utvecklingsländerna bidrar i rimlig utsträckning alltefter ansvar och individuell förmåga.
- ⁸ Islands QELRC för den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet bygger på förutsättningen att Island kommer att fullgöra åtagandet gemensamt med Europeiska unionen och dess medlemsstater i enlighet med artikel 4 i Kyotoprotokollet.
- ⁹ De QELRC som anges i kolumn 3 avser ett mål om en minskning med 20 % fram till 2020 jämfört med 1990 års nivåer. Liechtenstein överväger ett högre minskningsmål på upp till 30 % fram till 2020 jämfört med 1990 års nivåer, under förutsättning att andra industriländer åtar sig jämförbara utsläppsminskningar och att ekonomiskt mer avancerade utvecklingsländer bidrar i rimlig utsträckning alltefter ansvar och individuell förmåga.
- ¹⁰ Norges QELRC på 84 överensstämmer med dess mål om en 30-procentig minskning av utsläppen fram till 2020 jämfört med 1990. Om det kan bidra till ett globalt och övergripande avtal där de mest utsläppsintensiva parterna enas om utsläppsminskningar i överensstämmelse med målet på 2 °C, kommer Norge att övergå till en minskning på 40 % för 2020, baserat på 1990 års nivåer. Denna referens innebär att utfästelsen enligt Cancúnöverenskommelserna bibehålls och medför inte ett nytt rättsligt bindande åtaganden enligt detta protokoll.
- ¹¹ De QELRC som anges i kolumn 3 i denna tabell avser ett mål om en minskning med 20 % fram till 2020 jämfört med 1990 års nivåer. Schweiz överväger ett högre minskningsmål på upp till 30 % fram till 2020 jämfört med 1990 års nivåer, under förutsättning att andra industriländer åtar sig jämförbara åtaganden om utsläppsminskningar och att utvecklingsländerna bidrar i rimlig utsträckning alltefter ansvar och individuell förmåga i enlighet med 2 °C-målet. Denna referens innebär att utfästelsen enligt Cancúnöverenskommelserna bibehålls och medför inte ett nytt rättsligt bindande åtagande enligt detta protokoll eller tillhörande regler och föreskrifter.
- ¹² Bör vara fullständig överflyttning. Annullering eller begränsning av användningen av denna lagligen förvärvade statliga egendom kommer inte att godkännas.

- ¹³ Den 15 december 2011 mottog depositarien ett skriftligt meddelande om Kanadas utträde ur Kyoto-protokollet. Denna åtgärd får verkan för Kanada den 15 december 2012.
- ¹⁴ Genom ett meddelande av den 10 december 2010 meddelade Japan att landet inte har för avsikt att anse sig bundet av den andra åtagandeperioden enligt Kyoto-protokollet efter 2012.
- ¹⁵ Nya Zeeland förblir part i Kyoto-protokollet. Landet åtar sig ett kvantifierat utsläppsminskingsmål för hela ekonomin enligt Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringen under perioden 2013–2020.
- ¹⁶ I ett meddelande av den 8 december 2010, som sekretariatet mottog den 9 december 2010, anger Ryska federationen att den inte har för avsikt att göra ett kvantifierat åtagande om begränsning eller minskning av utsläpp under den andra åtagandeperioden.

B. Bilaga A till Kyotoprotokollet

Följande förteckning ersätter förteckningen under rubriken "Växthusgaser" i bilaga A till protokollet:

Växthusgaser

Koldioxid (CO₂)

Metan (CH₄)

Dikväveoxid (N₂O)

Fluorkolväten (HFC)

Perfluorkolväten (PFC)

Svavelhexafluorid (SF₆)

Kvävetrifluorid (NF₃)¹

C. Artikel 3.1a

Följande punkt ska föras in efter artikel 3.1 i protokollet:

1 a. Parterna i bilaga I ska, var för sig eller gemensamt, tillse att deras sammanlagda antropogena utsläpp av de växthusgaser som står upptagna i bilaga A uttryckt i koldioxidekvivalenter inte överstiger deras tilldelade mängder, beräknade enligt deras kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp som de anges i den tredje kolumnen i tabellen i bilaga B och i överensstämmelse med bestämmelserna i denna artikel, i syfte att minska deras sammanlagda utsläpp av sådana gaser med minst 18 procent under 1990 års nivåer under åtagandeperioden 2013—2020.

D. Artikel 3.1b

Följande punkt ska föras in efter artikel 3.1a i protokollet:

1 b. Varje part i bilaga B får föreslå en justering för att minska det procenttal som införts i den tredje kolumnen i bilaga B för sitt kvantifierade åtagande om begränsning och minskning av utsläpp som anges i den tredje kolumnen i tabellen i bilaga B. Ett förslag till en sådan justering ska av sekretariatet meddelas parterna minst tre månader före mötet för partskonferensen i dess funktion som möte mellan parterna i protokollet, vid vilket justeringen föreslås för antagande.

E. Artikel 3.1c

Följande punkt ska föras in efter artikel 3.1b i protokollet:

---

¹ Gäller endast från och med den andra åtagandeperiodens början.

1c. En justering som föreslagits av en part i bilaga I för att höja ambitionsnivån på partens kvantifierade åtagande om begränsning och minskning av utsläpp i enlighet med artikel 3.1b ovan ska anses ha antagits av partskonferensen, i sin funktion som möte mellan parterna i detta protokoll, såvida inte mer än tre fjärdedelar av de parter som är närvarande och röstar gör invändningar mot antagandet. Den antagna justeringen ska av sekretariatet meddelas depositarien, som vidarebefordrar den till samtliga parter, och den träder i kraft den 1 januari året efter depositariens meddelande. Sådana justeringar ska vara bindande för parterna.

F. Artikel 3.7a

Följande punkter ska föras in efter artikel 3.7 i protokollet:

7 a. I den andra kvantifierade åtagandeperioden om begränsning och minskning av utsläpp som löper under tiden 2013—2020 ska den tilldelade mängden för varje part i bilaga I vara lika med det procenttal som anges för parten i den tredje kolumnen i tabellen i bilaga B av dess sammanlagda antropogena utsläpp av växthusgaser enligt bilaga A år 1990 uttryckt i koldioxidekvivalenter eller det basår eller den basperiod som fastställts i enlighet med punkt 5 ovan multiplicerad med talet åtta. De parter i bilaga I för vilka förändring av markanvändning och skogsbruk år 1990 utgjorde en nettokälla för utsläpp av växthusgaser skall, vid beräkningen av sina tilldelade mängder, i sina utsläpp eller basperioder för basåret 1990 inkludera det sammanlagda, antropogena utsläppet av växthusgaser från källor uttryckt i koldioxidekvivalenter minskat med upptag i kolsänkor år 1990 som härrör från förändring av markanvändningen.

G. Artikel 3.7b

Följande punkt ska föras in efter artikel 3.7a i protokollet:

7 b. Varje positiv skillnad mellan den tilldelade mängden för den andra åtagandeperioden för en part i bilaga I och de genomsnittliga årliga utsläppen under de första tre åren av den föregående åtagandeperioden multiplicerad med åtta ska överföras till denna parts annulleringskonto.

H. Artikel 3.8

I artikel 3.8 ska orden

”beräkning beträffande fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid som avses i punkt 7 ovan”

ersättas med:

”beräkning beträffande fluorkolväten, perfluorkolväten och svavelhexafluorid som avses i punkterna 7 och 7a ovan”.

I. Artikel 3.8a

Följande punkt ska föras in efter artikel 3.8 i protokollet:

8 a. Varje part i bilaga I har rätt att välja 1995 eller 2000 som basår för den beräkning beträffande kvävetrifluorid som avses i punkt 7a ovan.

J. Artikel 3.12a och 3.12b

Följande punkter ska föras in efter artikel 3.12 i protokollet:

12 a. Alla enheter som genereras från marknadsbaserade mekanismer som inrättas genom konventionen eller dess instrument kan användas av de parter som är upptagna i bilaga I för att bistå dem med att fullgöra sina kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp enligt artikel 3. Alla sådana enheter som en part förvärfvar från en annan part i konventionen ska läggas till den förvärvande partens tilldelade mängd och subtraheras från den överförande partens mängd enheter.

12 b. Partskonferensen i dess funktion som protokollets partsmöte ska säkerställa att i de fall då enheter från godkända verksamheter enligt marknadsbaserade mekanismer enligt punkt 12a ovan används av de parter som är upptagna i bilaga I för att bistå dem med att fullgöra sina kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp enligt artikel 3, ska en andel av dessa enheter användas för att täcka administrativa kostnader samt för att bistå parter som är utvecklingsländer som är särskilt sårbara för de negativa effekterna av klimatförändringar att täcka anpassningskostnader, om dessa enheter förvärvas enligt artikel 17.

K. Artikel 4.2

Följande ska läggas till i slutet av första meningen i artikel 4.2 i protokollet:

”eller den dag de deponerar sina instrument för godkännande av en ändring av bilaga B i enlighet med artikel 3.9.”

L. Artikel 4.3

I artikel 4.3 i protokollet ska orden

”artikel 3.7”

ersättas med:

”artikel 3 som den avser”.

ARTIKEL 2

Ikraftträdande

Denna ändring träder i kraft i enlighet med artiklarna 20 och 21 i Kyotoprotokollet.

Bilaga 2: Avtal om Islands deltagande

AVTAL
MELLAN EUROPEISKA UNIONEN
OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH ISLAND, Å ANDRA SIDAN,
RÖRANDE ISLANDS DELTAGANDE
I DET GEMENSAMMA FULLGÖRANDET
AV EUROPEISKA UNIONENS, DESS MEDLEMSSTATERS OCH ISLANDS
ÅTAGANDEN UNDER DEN ANDRA ÅTAGANDEPERIODEN ENLIGT KYOTOPRO-
TO-
KOLLET TILL FÖRENTA NATIONERNAS RAMKONVENTION
OM KLIMATFÖRÄNDRING

EUROPEISKA UNIONEN (nedan även kallad *unionen*),

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND,

å ena sidan,

och ISLAND

å andra sidan

(nedan kallade *parterna*),

ERINRAR OM FÖLJANDE:

Enligt det gemensamma uttalande som utfärdades i Doha den 8 december 2012 grundar sig de kvantifierade åtagandena om begränsning och minskning av utsläpp för unionen, dess medlemsstater, Kroatien och Island under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod på förutsättningen att dessa åtaganden kommer att fullgöras gemensamt i enlighet med artikel 4 i Kyotoprotokollet, samt att artikel 3.7b i Kyotoprotokollet kommer att tillämpas på den gemensamma tilldelade mängden i enlighet med avtalet om gemensamt fullgörande av Europeiska unionen, dess medlemsstater, Kroatien och Island och att den inte kommer att tillämpas på medlemsstaterna, Kroatien eller Island var för sig.

I det gemensamma uttalandet deklarerade unionen, dess medlemsstater och Island att de kommer att deponera godtagandeinstrumentet samtidigt, vilket även var fallet för Kyotoprotokollet, så att ikraftträdandet sker samtidigt för unionen, dess 27 medlemsstater, Kroatien och Island.

Island deltar i Europeiska unionens kommitté för klimatförändringar, som inrättats i enlighet med artikel 26 i förordning (EU) nr 525/2013, samt i arbetsgrupp I under kommittén för klimatförändringar.

HAR ENATS OM ATT INGÅ DETTA AVTAL:

ARTIKEL 1

Syfte med avtalet

Syftet med detta avtal är att fastställa villkoren för Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet, och att möjliggöra ett effektivt genomförande av detta deltagande, inklusive Islands bidrag till fullgörandet av unionens rapporteringsskyldighet för den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet.

ARTIKEL 2

Definitioner

I detta avtal avses med

- a) *Kyotoprotokollet*: Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring (UNFCCC, nedan kallad *klimatkonventionen*), ändrat genom Dohaändringen som antogs den 8 december 2012 i Doha,
- b) *Dohaändringen*: ändringen av Kyotoprotokollet till klimatkonventionen, som antogs den 8 december 2012 i Doha, om en andra åtagandeperiod enligt Kyotoprotokollet från och med den 1 januari 2013 till och med den 31 december 2020,
- c) *villkor för det gemensamma fullgörandet*: de villkor som anges i bilaga 2 till detta avtal,
- d) *direktivet om handel med utsläppsrätter*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/87/EG av den 13 oktober 2013 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i dess ändrade lydelse.

ARTIKEL 3

Gemensamt fullgörande

1. Parterna är överens om att fullgöra sina kvantifierade åtaganden om begränsning och minskning av utsläpp under den andra åtagandeperioden vilka anges i den tredje kolumnen i bilaga B till Kyotoprotokollet, i enlighet med villkoren för det gemensamma fullgörandet.
2. För detta syfte ska Island vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att dess sammanlagda antropogena utsläpp av de växthusgaser som förtecknas i bilaga A till Kyotoprotokollet, uttryckta som koldioxidekvivalenter, från källor och sänkor som omfattas av Kyotoprotokollet, och som inte omfattas av direktivet om handel med

utsläppsrätter, under den andra åtagandeperioden inte överskrider den tilldelade mängd som anges i villkoren för det gemensamma fullgörandet.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8 i detta avtal ska Island, i slutet av den andra åtagandeperioden och i enlighet med beslut 1/CMP.8 och andra relevanta beslut från klimatkonventionens eller Kyotoprotokollets parter, samt med villkoren för det gemensamma fullgörandet, återlösa från sina nationella register tilldelade utsläppsenheter (AAU), certifierade utsläppsminskningar (CER), utsläppsminskningenheter (ERU), sänkkrediter (RMU), tillfälliga CER (tCER) och långsiktiga CER (lCER) motsvarande växthusgasutsläppen från källor och minskningar genom upptag i sänkor som omfattas av deras tilldelade mängd.

ARTIKEL 4

Tillämpning av relevant unionsagstiftning

1. De rättsakter som förtecknas i bilaga 1 till detta avtal ska vara bindande för och göras tillämpliga på Island. När rättsakter som förtecknas i den bilagan innehåller hänvisningar till medlemsstaterna i unionen, ska hänvisningarna för detta avtals ändamål också förstås som hänvisningar till Island.
2. Bilaga 1 till detta avtal får ändras genom beslut av kommittén för gemensamt fullgörande som inrättats genom artikel 6 i detta avtal.
3. Kommittén för gemensamt fullgörande får besluta om ytterligare tekniska aspekter för tillämpningen på Island av de rättsakter som förtecknas i bilaga 1 till detta avtal.
4. Om eventuella ändringar av bilaga 1 till detta avtal kräver ändringar av Islands primärrätt ska man för ikraftträdandet av sådana bilageändringar ta hänsyn till den tid som krävs för Island att anta ändringarna av primärrätten samt till behovet att säkerställa att kraven i Kyotoprotokollet och dess beslut efterlevs.
5. Det är särskilt viktigt att kommissionen följer sin gängse praxis och genomför samråd med experter, däribland experter från Island, innan den antar delegerade akter som förtecknas eller kommer att förtecknas i bilaga 1 till detta avtal.

ARTIKEL 5

Rapportering

1. Island ska senast den 15 april 2015 lämna sin rapport till klimatkonventionens sekretariat för att underlätta beräkningen av sin tilldelade mängd i enlighet med detta avtal, kraven i Kyotoprotokollet, Dohaändringen och beslut som antas i enlighet därmed.
2. Unionen ska utarbeta en rapport för att underlätta beräkningen av tilldelad mängd till unionen, och en rapport för att underlätta beräkningen av tilldelad mängd till unionen, dess medlemsstater och Island (nedan kallad *den gemensamma tilldelade mängden*) i enlighet med detta avtal, kraven i Kyotoprotokollet, Dohaändringen och beslut som antas i enlighet därmed. Unionen ska lämna dessa rapporter till klimatkonventionens sekretariat senast den 15 april 2015.

ARTIKEL 6

Kommittén för gemensamt fullgörande

1. En kommitté för gemensamt fullgörande, bestående av företrädare för parterna, inrättas härmed.
2. Kommittén för gemensamt fullgörande ska säkerställa att avtalet genomförs och fungerar på ett effektivt sätt. I detta syfte får den fatta beslut enligt artikel 4 i detta avtal och samordna utbyte av synpunkter och information i samband med genomförandet av villkoren för det gemensamma fullgörandet. Kommittén ska fatta alla beslut med konsensus.
3. Kommittén för gemensamt fullgörande ska sammanträda på begäran ställd av en eller flera av parterna, eller på initiativ av unionen. Denna begäran ska ställas till unionen.
4. De medlemmar i kommittén för gemensamt fullgörande som företräder unionen och dess medlemsstater ska till en början vara de personer som företräder kommissionen och medlemsstaterna i Europeiska unionens kommitté för klimatförändringar, som inrättats i enlighet med artikel 26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013². Islands företrädare ska utses av landets ministerium för miljö och naturresurser. Kommitténs möten ska om möjligt anordnas i anslutning till mötena i kommittén för klimatförändringar.
5. Kommittén för gemensamt fullgörande ska anta sin arbetsordning med konsensus.

ARTIKEL 7

Förbehåll

Det kan inte göras några förbehåll i fråga om detta avtal.

ARTIKEL 8

Varaktighet och efterlevnad

1. Detta avtal ingås för perioden fram till utgången av den ytterligare perioden för fullgörande av åtagandena under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod, eller till dess att man för samtliga parter har löst alla eventuella frågor rörande genomförandet enligt Kyotoprotokollet för den aktuella åtagandeperioden eller det gemensamma fullgörandet, beroende på vilket som inträffar senare. Detta avtal kan inte sägas upp tidigare.

---

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 av den 21 maj 2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG (EUT L 165, 18.6.2013, s.13).

2. Island ska anmäla eventuella faktiska eller förestående brister i efterlevnaden av detta avtal till kommittén för gemensamt fullgörande. Sådana brister måste ges en motivering som kan godkännas av kommitténs medlemmar senast 30 dagar efter dagen för anmälan. I annat fall utgör bristen på efterlevnad en överträdelse av detta avtal.
3. I fall av överträdelse av detta avtal eller om Island gör en invändning mot ändringar av bilaga 1 i enlighet med artikel 4.2, ska Island redovisa sammanlagda antropogena utsläpp uttryckta som koldioxidekvivalenter från källor och upptag i sänkor i Island som omfattas av Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod, inklusive utsläpp från källor som omfattas av Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser, mot dess kvantifierade utsläppsminskningmål som återfinns i den tredje kolumnen i bilaga B till Kyotoprotokollet och, i slutet av den andra åtagandeperioden, återlösa från sina nationella register tilldelade utsläppsenheter (AAU), certifierade utsläppsminskningar (CER), utsläppsminskningseenheter (ERU), sänkkrediter (RMU), tillfälliga CER (tCER) och långsiktiga CER (ICER) som motsvarar dessa utsläpp.

ARTIKEL 9

Depositarie

Detta avtal, är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och isländska språken, vilka alla texter är lika giltiga, ska deponeras hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd.

ARTIKEL 10

Deponering av ratifikationsinstrument

1. Detta avtal ska ratificeras av parterna i enlighet med deras egna nationella regler. Varje part ska deponera sitt ratifikationsinstrument hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd, antingen före eller samtidigt med deponeringen av sitt godtagandeinstrument för Dohaändringen hos Förenta nationernas generalsekreterare.
2. Island ska deponera sitt godtagandeinstrument för Dohaändringen hos Förenta nationernas generalsekreterare i enlighet med artiklarna 20.4 och 21.7 i Kyotoprotokollet senast på dagen för deponeringen av det sista godtagandeinstrumentet från unionen eller dess medlemsstater.
3. Vid deponeringen av sitt godtagandeinstrument för Dohaändringen ska Island även för egen räkning anmäla villkoren för det gemensamma fullgörandet till sekretariatet för

Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring i enlighet med artikel 4.2 i Kyotoprotokollet.

ARTIKEL 11

Ikraftträdande

Detta avtal träder i kraft den nittionde dagen efter den dag då alla parter har deponerat sina ratifikationsinstrument.

Utfärdat i Bryssel den 19 februari 2015.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta avtal.

FÖR EUROPEISKA UNIONEN,
FÖR KONUNGARIKET BELGIEN,
FÖR REPUBLIKEN BULGARIEN,
FÖR REPUBLIKEN TJECKIEN,
FÖR KONUNGARIKET DANMARK,
FÖR FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND,
FÖR REPUBLIKEN ESTLAND,
FÖR IRLAND,
FÖR REPUBLIKEN GREKLAND,
FÖR KONUNGARIKET SPANIEN,
FÖR REPUBLIKEN FRANKRIKE,
FÖR REPUBLIKEN KROATIEN,
FÖR REPUBLIKEN ITALIEN,
FÖR REPUBLIKEN CYPERN,
FÖR REPUBLIKEN LETTLAND,
FÖR REPUBLIKEN LITAUEN,

FÖR STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
FÖR UNGERN,
FÖR REPUBLIKEN MALTA,
FÖR KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
FÖR REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
FÖR REPUBLIKEN POLEN,
FÖR REPUBLIKEN PORTUGAL,
FÖR RUMÄNIEN,
FÖR REPUBLIKEN SLOVENIEN,
FÖR REPUBLIKEN SLOVAKIEN,
FÖR REPUBLIKEN FINLAND,
FÖR KONUNGARIKET SVERIGE,
FÖR KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,
FÖR ISLAND

BILAGA 1

(Förteckning enligt artikel 4)

1. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 av den 21 maj 2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG (nedan kallad förordning 525/2013), förutom artiklarna 4, 7 f, 15—20 och 22. Bestämmelserna i artikel 21 ska gälla i tillämpliga fall.
  2. Befintliga och framtida delegerade akter och genomförandeakter med stöd av förordning (EU) nr 525/2013.
-

BILAGA 2

ANMÄLAN AV BESTÄMMELSERNA I ÖVERENSKOMMELSEN
OM ATT GEMENSAMT FULLGÖRA
EUROPEISKA UNIONENS, DESS MEDLEMSSTATERS OCH ISLANDS
ÅTAGANDEN ENLIGT ARTIKEL 3 I KYOTOPROTOKOLLET
FÖR KYOTOPROTOKOLLETS ANDRA ÅTAGANDEPERIOD,
SOM ANTOGS AV PARTSKONFERENSEN
FÖR FÖRENTA NATIONERNAS RAMKONVENTION OM KLIMATFÖRÄNDRING
I DESS FUNKTION SOM MÖTE MELLAN PARTERNA
I KYOTOPROTOKOLLET I DOHA GENOM BESLUT 1/CMP.8,
I ENLIGHET MED ARTIKEL 4 I KYOTOPROTOKOLLET

1. Parter i överenskommelsen

Europeiska unionen, dess medlemsstater och Republiken Island, som alla är parter i Kyotoprotokollet, är parter i denna överenskommelse (nedan kallade parterna). Följande är för närvarande medlemmar av Europeiska unionen:

Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Republiken Tjeckien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Kroatien, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland, Konungariket Sverige och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland.

Island är part i denna överenskommelse i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater och Island rörande Islands deltagande i det gemensamma fullgörandet av Europeiska unionens, dess medlemsstaters och Islands åtaganden under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet till Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändring.

2. Gemensamt fullgörande av åtaganden enligt artikel 3 i Kyotoprotokollet för den andra åtagandeperioden för Kyotoprotokollet

I enlighet med artikel 4.1 i Kyotoprotokollet ska parterna fullgöra sina åtaganden enligt artikel 3 i protokollet på följande sätt:

- Parterna kommer i enlighet med artikel 4.5 och 4.6 i Kyotoprotokollet att se till att medlemsstaternas och Islands gemensamma, sammanlagda, antropogena utsläpp av de växthusgaser som förtecknas i bilaga A till Kyotoprotokollet uttryckta i koldioxidekvivalenter inte överstiger deras gemensamt tilldelade mängd.
- Tillämpningen av artikel 3.1 i Kyotoprotokollet på utsläpp av växthusgaser från medlemsstaternas och Islands luft- och sjöfart grundar sig på konventionens tillvägagångssätt att endast inkludera utsläpp från inrikesflygningar och nationell sjöfart i målen för parterna. Europeiska unionens tillvägagångssätt enligt det andra åtagandet i Kyotoprotokollet kommer att förbli detsamma som under den första åtagandeperioden, eftersom det sedan beslut 2/CP.3 inte har gjorts några framsteg när det gäller att inkludera dessa utsläpp i parternas mål. Detta påverkar inte Europeiska unionens strikta åtaganden inom ramen för energi- och klimatpaketet, som förblir oförändrade. Det påverkar inte heller behovet av att vidta åtgärder i fråga om utsläpp av sådana gaser från bunkerbränsle för luft- och sjöfart.
- Varje part kan höja sin ambitionsnivå genom att överföra tilldelade utsläppsenheter, utsläppsminskningseenheter eller certifierade utsläppsminskningseenheter till ett annulleringskonto som fastställts i medlemsstatens nationella register. Parterna kommer gemensamt att lägga fram den information som krävs enligt punkt 9 i beslut 1/CMP.8, och kommer gemensamt att lägga fram förslag för tillämpningen av artikel 3.1b och 3.1c i Kyotoprotokollet.
- Parterna kommer att fortsätta att tillämpa artikel 3.3 och 3.4 i protokollet och beslut som fattats individuellt inom ramen för dessa artiklar.
- Det gemensamma basårsutsläppet för parterna kommer att motsvara de sammanlagda utsläpp under respektive basår som gäller för varje medlemsstat och Island.
- Om markanvändning, förändring av markanvändning och skogsbruk år 1990 utgjorde en nettokälla för utsläpp av växthusgaser för en medlemsstat eller Island ska den berörda parten, i enlighet med artikel 3.7a i Kyotoprotokollet, i sina utsläpp för basåret eller basperioden inkludera det sammanlagda, antropogena utsläpp av växthusgaser från källor, uttryckt i koldioxidekvivalenter, minskat med upptag i kolsänkor under basåret eller basperioden som härrör från markanvändningen, förändringen av markanvändningen och skogsbruket, för att beräkna den mängd som gemensamt tilldelats parterna i enlighet med artiklarna 3.7a, 3.8 och 3.8a i Kyotoprotokollet.
- Beräkningen enligt artikel 3.7b i Kyotoprotokollet ska tillämpas på den mängd som gemensamt tilldelats parterna för den andra åtagandeperioden och som fastställts i enlighet med artiklarna 3.7a, 3.8 och 3.8a i Kyotoprotokollet och på det sammanlagda genomsnittliga årliga utsläppen för parterna under de första tre åren av den första åtagandeperioden multiplicerade med åtta.

- I enlighet med beslut 1/CMP.8 kan enheter i en parts överskottsreservkonto användas för återlösen under den ytterligare fristen för att fullgöra åtagandena för den andra åtagandeperioden upp till den nivå vid vilken partens utsläpp under den andra åtagandeperioden överstiger dess respektive tilldelade mängd för den åtagandeperioden, i enlighet med denna anmälan.

3. Utsläppsnivå som tilldelats respektive parter i överenskommelsen

De kvantifierade åtagandena om begränsning och minskning av utsläpp för de parter som förtecknas i den tredje kolumnen i bilaga B till Kyotoprotokollet uppgår till 80 %. Den mängd som gemensamt tilldelats parterna för den andra åtagandeperioden kommer att fastställas enligt artiklarna 3.7a, 3.8 och 3.8a i Kyotoprotokollet. Beräkningen kommer att underlättas av Europeiska unionens rapport enligt punkt 2 i beslut 2/CMP.8.

Utsläppsnivåerna för respektive parter är följande:

- Utsläppsnivån för Europeiska unionen motsvarar skillnaden mellan den mängd som gemensamt tilldelats parterna och medlemsstaternas och Islands sammanlagda utsläppsnivåer. Beräkningen kommer att underlättas av rapporten enligt punkt 2 i beslut 2/CMP.8.
- Medlemsstaternas och Islands respektive utsläppsnivåer enligt artikel 4.1 och 4.5 i Kyotoprotokollet motsvarar summan av deras respektive mängder enligt tabell 1 nedan samt de mängder som resulterar av tillämpningen av artikel 3.7a andra mening- en i Kyotoprotokollet för den medlemsstaten eller Island.

De mängder som tilldelats parterna ska motsvara deras respektive utsläppsnivåer.

Den mängd som tilldelats Europeiska unionen kommer att räknas av mot utsläpp av växthusetgaser från källor enligt Europeiska unionens system för handel med utsläppsrätter, i vilket dess medlemsstater och Island deltar, i den mån dessa utsläpp omfattas av Kyotoprotokollet. De mängder som tilldelats medlemsstaterna respektive Island omfattar de utsläpp av växthusetgaser från källor och upptag i sänkor i varje medlemsstat eller Island från källor och sänkor som inte omfattas av Europaparlamentets och direktiv 2009/29/EG om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemensamhetskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusetgaser. Detta inkluderar alla utsläpp från källor och upptag i sänkor som omfattas av artikel 3.3 och 3.4 i Kyotoprotokollet samt alla utsläpp av kvävetriofluorid (NF₃) enligt Kyotoprotokollet.

Parterna i denna överenskommelse ska lämna separata rapporter om utsläpp från källor och upptag i sänkor som omfattas av deras respektive tilldelade mängder.

Tabell 1:
Utsläppsnivåer för medlemsstaterna och Island (före tillämpningen av artikel 3.7a) uttryckt
som ton
koldioxidekvivalenter under den andra åtagandeperioden enligt Kyotoprotokollet

Belgien	584 228 513
Bulgarien	222 945 983
Tjeckien	520 515 203
Danmark	269 321 526
Tyskland	3 592 699 888
Estland	51 056 976
Irland	343 467 221
Grekland	480 791 166
Spanien	1 766 877 232
Frankrike	3 014 714 832
Kroatien	162 271 086
Italien	2 410 291 421
Cypern	47 450 128
Lettland	76 633 439
Litauen	113 600 821
Luxemburg	70 736 832
Ungern	434 486 280
Malta	9 299 769
Nederländerna	919 963 374
Österrike	405 712 317
Polen	1 583 938 824
Portugal	402 210 711
Rumänien	656 059 490
Slovenien	99 425 782
Slovakien	202 268 939
Finland	240 544 599
Sverige	315 554 578
Förenade kungariket	2 743 362 625
Island	15 327 217

Bilaga 3: Finlands växthusgasutsläpp

Finlands totala växthusgasutsläpp under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod (2008—2012) uppgick till cirka 338,4 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Enligt EU:s interna bärdefördelning skulle Finland under Kyotoprotokollets första åtagandeperiod begränsa sina växthusgasutsläpp till basårets, dvs. 1990 års nivå. Under den första åtagandeperioden tilldelades Finland med stöd av kommissionens beslut 2006/944/EG en utsläppsnivå på cirka 355,0 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Finland har således underskridit sitt åtagande enligt den interna bärdefördelningen med cirka 16,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter, vilket motsvarar cirka 4,7 procent av åtagandet.

Under Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod (2013—2020) fullgör EU sitt åtagande om utsläppsminskningar gemensamt, och de tilldelade mängderna fördelas inte på medlemsstaterna. Medlemsstaterna ansvarar för sina utsläpp inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln, och de utsläppsnivåer som tilldelats medlemsstaterna anges i tabell 1 i bilaga 2 till avtalet om Islands deltagande, som utgör bilaga 2 till denna proposition. I tabellen har de tilldelade utsläppsnivåerna beräknats på grundval av värdena för den globala uppvärmningspotentialen (GWP) från IPCC:s fjärde utvärderingsrapport.

Finlands tilldelade utsläppsmängd inom de sektorer som inte omfattas av utsläppshandeln är under den andra åtagandeperioden 240 544 599 ton koldioxidekvivalenter. I tabellerna 1 och 2 nedan beskrivs utvecklingen för Finlands växthusgasutsläpp efter sektor. Uppgifterna om utsläpp har beräknats utifrån GWP-värdena i IPCC:s andra utvärderingsrapport. Statistikcentralen offentliggör den 12 februari 2015 preliminära uppgifter om Finlands växthusgasutsläpp 2013.

Tabell 1: Finlands växthusgasutsläpp efter sektor (milj. ton CO₂-ekv.). Negativa tal avser upptag av växthusgaser ur atmosfären. Källa: Statistikcentralen.

		1990	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011	2012
Utsläppen exkl. LULUCF-sektorn		70,3	70,8	69,2	68,6	70,1	66,0	74,4	66,9	61,0
	Energisektorn	54,5	56,0	54,4	54,0	54,7	52,7	60,5	53,3	47,8
	Nationell trafik	12,8	12,0	12,8	13,7	13,6	12,9	13,4	13,2	12,7
	Exkl. trafik	41,7	44,1	41,6	40,3	41,2	39,8	47,1	40,1	35,1
	Industriprocesser	5,1	4,7	5,6	6,4	7,2	5,4	5,8	5,6	5,3
	Industriprocesser (utan F-gaser)	5,0	4,6	5,0	5,4	6,1	4,4	4,6	4,5	4,3
	Användning av F-gaser ¹⁾	0,1	0,1	0,6	0,9	1,1	0,9	1,2	1,1	1,0
	Användning av lösningsmedel och andra produkter	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	Jordbruk	6,5	6,0	5,8	5,7	5,8	5,7	5,9	5,8	5,7
	Avfallshantering	4,0	3,9	3,3	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1
	LULUCF-sektorn ²⁾	-13,7	-12,8	-19,2	-28,6	-29,0	-38,8	-24,1	-24,1	-25,9

¹⁾ F-gaser avser fluorerade växthusgaser (HFC-, PFC-föreningar samt SF₆).

²⁾ LULUCF avser sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk.

Tabell 2: Växthusgasutsläpp och -upptag fördelat på utsläpp inom och utanför utsläppshandeln åren 2005 och 2008—2012 (milj. ton CO₂-ekv.). Negativa tal avser upptag av växthusgaser ur atmosfären. Källa: Statistikcentralen.

	2005	2008	2009	2010	2011	2012
Utsläppen exkl. LULUCF-sektorn	68,6	70,1	66,0	74,4	66,9	61,0
Utsläpp inom utsläppshandeln ¹⁾	33,1	36,2	34,4	41,3	35,1	29,5
Utsläpp utanför utsläppshandeln ²⁾	35,5	34,0	31,6	33,1	31,8	31,5
Utsläpp utanför utsläppshandeln exkl. CO ₂ - utsläpp inom inrikes flygtrafik	35,2	33,7	31,4	32,9	31,5	31,3
LULUCF-sektorn ³⁾	-28,6	-29,0	-38,8	-24,1	-24,1	-25,9

¹⁾ Källa: Energimyndigheten.

²⁾ Omfattar också utsläpp inom inrikes flygtrafik, även om dessa utsläpp omfattas av utsläppshandeln inom EU:s interna flygtrafik. Om beräkningen för 2013 hade gjorts med siffrorna i IPCC:s fjärde utvärderingsrapport skulle utsläppen för sektorer utanför utsläppshandeln exklusive CO₂-utsläpp från inrikes flygtrafik vara 29,4 miljoner ton CO₂-ekv.

³⁾ Sektorn markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) ingår inte i utsläppshandeln och omfattas inte av förpliktelserna om minskning av utsläpp i beslutet om bördefördelning.